

PƆLU KALATA'N M'Ɔ HELELI NWANLIN LƆMƆN ASƆNIN MMA'N-MƆ'N

M'Ɔ wƆ nun'n

Nwan sƆanlan dɪe y'Ɔ le PƆlv? PƆlv tɪ Zufv, be wɔli yɪ Silisi m̄an nun kulo'n mƆ be fele yɪ Talɪ nɪn asv. Nan kɔsv, Zoluzalemɔn yê be talɪ yɪ Ɔ suanlin Ehele Eɟɔle nɪn Ɔ. Ɔ kacili sƆanlan mƆ yɪ nƆwɔn te yɪ wƆ Zufv'n-mƆ amanmuo nɪn anun. PƆlv heleli alimvƆa Kilisi amma'n-mƆ ahɔlɔwa. Nan yê Mɪn Zozi yɪ yɪ nƆwɔn heleli yɪ, Ɔ feleli yɪ ke Ɔ k̄aci yɪ b̄afvƆe wƆ b̄e mƆ be tɪ man Zufv'n-mƆ afian. PƆlv h̄ali b̄ali Eɟɔlekpa'n wƆ *Lɔmɔn belemgbin m̄an nɪn anun lika d̄ɔn.

Mele mƆ PƆlv 'kele kalata ehi'n, anɪn Ɔ wƆ Kolɪntɪ kulo nɪn asv. Ɔ kulo ke Ɔ k̄o Zoluzalemɔn, eɛe kɔsv Ɔ k̄o Lɔmɔn. Yɪ ti, Ɔ heleli Lɔmɔn asɔnin mma'n-mƆ ke Ɔ le ba b̄e nƆwɔn elɔ Ɔ kekele b̄e like Ɔ wowula b̄e anwɔnsele.

PƆlv a hye kalata ehi anun nsan. AlimvƆa lika dɪe'n (yɪ ti 1-8), Ɔ le tu Eɟɔlekpa nɪn abv. Ɔ le kan ke menian'n-mƆ kvalaatin, Zufv o, b̄e mƆ be tɪ man Zufv o, b̄e kvalaa be tɪ etefvƆe wƆ Nyanmɪan anyunnun yê be di f̄ɔ, Nyanmɪan sikpɛ'n 'kun b̄e (1.18-3.20). Nan Zozi Kilisi mƆ Ɔ'a nyɔ man ete fɪi nɪn adawɔlɔman, yɪ ewue m'Ɔ wuli'n, Ɔ tuli yê ete'n-mƆ Ɔ leli yê ti. Ɔ man b̄e kvalaa mƆ be de yɪ be di'n, Nyanmɪan bu b̄e ke s̄esefvƆe (3.21-5.21). PƆlv le kele nun yuein ke Nyanmɪan mala'n tɪ like kpa, nan kɔsv, kemƆ ye le man anwɔnsele'n, ye ngvƆala man sv di. Ehika ati, Nyanmɪan a nwun

y՛՛ րնոն անւոննո՛ւ ր'ա ֆա յի՛ Կաճե Նոաննան-նոաննան'ն ր'ա ման յե՛ ման ր Բոկա յե՛ յե կաճի Նոանման ամա (յի՛ տի 6-8).

Կալատա նոն ատի 9-11, Քոլո լե կան Յոֆո ճոնն մո Բե ֆալի ման Բե՛ նոն մանլոն ման Յոզի նոն Եյոլե. Տե Բ'ա յի Յոզի ա, Նոանման ճի, ր յիլո ման յի մենան'ն-մո.

Կալատա նոն ատի 12.1-15.13, Քոլո լե կեկեկե ատոն մ'ո ճի կե ասոնոն մա'ն-մո սոն սո Բե Բո ման'ն կանլանման ման Բե՛ մո Բե նոն ման Նոանման'ն նոն յի կե Բ'ա ֆա Բե՛ նոն Բ'ա ման Յոզի սակա. Նոնհան մ'ո տո Կոնոն'ն յ'ո լե Բե՛ մանոնն Եհոլո'ն. Կալատա նոն ագալե նոն, ր լե Բիսա յի մանոնն'ն-մո ճոնն մո Բե Կո Ելո նոն ան (15.14-16.27).

Ahn ebisa

¹ Մոն Քոլո մո ն ճի Կիլիսի Յոզի ակո՛ւ'ն յե՛ մոն կեկե կալատա Եի՛ մոն նոան Եմո ր. Նոանման Կքիլի ա ֆեկե մոն կե ն գաճի Յոզի Բոֆո, ր'ա յի մոն կե մ մո յի Եյոլեկքա'ն. ² Եյոլեկքա ր'ոն, Նոանման մանլոն յի մոնոմանֆո'ն-մո ֆալի Բոլո անոհոԲա ճաԲա. ր մանլոն Բե հեկե յի նոն Եյոլե յի Եհեկե Եյոլե Նոաննան-նոաննան նոն անոն. ³ Եյոլեկքա ր'ոն, յ'ո լե յի Կա նոն անոն Եյոլե'ն. Նոանման մանլոն յի Կա'ն նոանլոն կոլո սոանլան անոննան, Բե Կոլո յի Բեկոնոն *Գաճի ճիլե նոն անոն. ⁴ Կեմո ր տո սոանլան նոաննան-նոաննան'ն, Նոանման մանլոն ր ֆի Եոճե նոն ր տոնոնոն ման Բե նոնոնլոն կե ր տո Նոանման տոնոն Բա սակա. Յի Կա ր'ոն յ'ո լե յե՛ Մոն Յոզի Կիլիսի. ⁵ Յի ճոնման նոն, Նոանման ա նոնոն մոն նոն անւոննո՛ւ, ր'ա յի մոն կե ն գաճի Յոզի Բոֆո. ր'ա սոան մոն կե ն յե՛կե մենան'ն-մո կոճալա մո Բե նոն ման Նոանման'ն ման Բե լե Յոզի

բէ ի նանն բէ նյւն ա սօ յի. ⁶ Menian sօ'n-mօ, Էմօ Կօ
 Բէ նւն Բիէ, Էմօ մօ ԶօԶի Կիլիսի ա Բէլէ Էմօ'n.

⁷ Մւն Կէլէ Էմօ կՅալաա մօ, Լճմօն Էլօ, Նյանմիան
 կսլօ Էմօ Էյլօլէ մօ յ'ա Բէլէ Էմօ Կէ Բէ կաճի յի անԿօնտիէ
 մմա'n. Մւն 'Բիսա Էմօ Բիւն.

Յէ Տի Նյանմիան նսն յէ Մւն ԶօԶի Կիլիսի նԿւն Էմօ
 անԿօն անԿսննՅօ, Էսէ Բէ ման Էմօ Բա ճիճի Բէ
 նԿւն.

Թօլ կսլօ Կէ յ Կօ Լճմօն

⁸ ԶօԶի Կիլիսի ԲԿաԿօլԲման, մւն 'Գի մսԲա մւն Գԡ
 մին Նյանմիան Բսի Կօ Էմօ Գսնման նւն. Յ Բանլն
 Կէ Բէ կան ԳԳԳ'n մօ Էմօ Լէ յի նւն անԿօն Էյլօլէ կԳԡ
 ման նւն անսն Լիկա կՅալաԲտին. ⁹ Նյանմիան ԿԳիլի մօ
 ն նէ մին Բհօնլն կՅալաա մւն սօ յի, մւն Բօ յի Կա նւն
 Էյլօլէ կԳԡ'n, յ Գի մին ԲԳնԿիէ Կէ մւն Բէլէ մւն ման
 Էմօ ճիան Գԡ. ¹⁰ Մւն Բէլէ Նյանմիան Կէ Բիան ԳԿԷ,
 Բէ յ կսլօ ԡ, յ ման մին Բտին ման ն Գօ ն ՅՅԡ Էմօ
 անԿօն. ¹¹ Յ Բանլն Կէ մւն կսլօ Կէ մւն նԿւն Էմօ
 անԿօն ԲԡԳԡ, նան մւն կէկէլէ Էմօ Լիկէ ման Էմօ
 նյան Նյանմիան ԿաԿէ'n նյիլա'n. ¹² Էսէ ԲօԲօ մ'օ
 ման մւն կսլօ Կէ մւն Բԡ Էմօ անԿօն Էլօ'n յ'օ Լէ Կէ Բէ
 մւն Բԡ ԡ, Բնն ԳԳԳ'n մօ Էմօ Լէ յի'n, յ նսն մին ԳԿԷ'n
 մօ ն նէ յի'n, յէ կՅալաա յէ Բԡ յէ ԿաԿալա յէ նԿւն
 անԿօնԲէլէ.

¹³ Բնիանման-մօ, Էմօ նԿւն յի Կէ մ'ան Բս Էմօ
 Էլօ ԷԿալէ նւն անԿօն մԳԲննԳնԳն Գօն. Նան կսս
 մ'ան ննյան ման յի նԿւն Բտին ԳԳԳ յ'ա յս Էնէ. Մին
 նԿան ԲօԲօ մւն 'Բԡ նան մւն Գի յսնման Էմօ Բիան
 Էլօ ման մին յսնման'n կօ յի նյսննսն Կէ ն յօլի յի
 ման Էիւնլն-մօ անսն'n. ¹⁴ յսնման մ'օ Կի Կալէ մ'օ
 Լԡ մին սօ'n յ'օ Լէ Կէ մ մօ Էյլօլէ կԳԡ'n ն Գէլէ Բէ մօ Բէ
 նյւն ա Կի նսն Բէ մօ Բէ նյւն Կիլի ման'n, Բէ մօ Բէ Բս
 կալա Կն Բէ մօ Բէ նԿի ման կալա'n. ¹⁵ Յի սօ Բտի, յ

cian ke mւn ba LՃմոն ԷԼ՝ nճn mւn Բ՞ EյյԼեկpa'n mւn keԼե Էմ՞ ԿՍՍ.

EյյԼեկpa'n keԼե Nyanmian tunmin'n

¹⁶ Afi, mւն dԷ, mւn nza man EյյԼեկpa nւn anwուn nyian. Չ sanԼւn ke յ tԷ tunmin մ՞ Nyanmian fa de menian'n-մ՞ ԿյաԼատin մ՞ ԲԷ de yԷ ԲԷ dԷ'n ngւan. Չ fa de Zufո'ն-մ՞ ԿյաԼաaka, nճn յ'a le ԲԷ մ՞ ԲԷ tԷ man Zufո'ն ԿՍՍ. ¹⁷ YԷ ԲՍ y'յ le ke EյյԼեկpa s՞ nւn anւn yԷ ye nւun ke Nyanmian ԿրԷn ԲՍ menian'n-մ՞ sԷsԷ յ. Չ keԼե ke յ fi abոԲյ dede յ ju ayuelԷ, sւanԼan dedi m'յ le yԷ w՞ Nyanmian anւn'n yԷ Nyanmian fa ԲՍ sւanԼan sԷsԷ յ. Afi յ w՞ EԷԷԷ EյյԼե nւn anւn ke: *SԷsԷfոԷ, yԷ dedi nւn ati yԷ Nyanmian 'man յ nyan ngւan յ.*

Nyanmian sikpe'n

¹⁸ Afi ԿԷմ՞ menian'n-մ՞ mman man Nyanmian anyԷnnz՞, ԷsԷ ԲԷ Բ՞ ԲաԼա ԷԷԷ ԲԷ totua ananhյԷ nւn anwուn atԷn'n, Nyanmian a fa ԲԷ nւուn sikpe a wula yԷ Կunnun. Չ man Nyanmian sikpe s՞n fi anwunno ԷԼ՝ dede յ ju asԷ Էwa յ cԷ menian'n-մ՞. ¹⁹ Nyanmian 'tua ԲԷ yԷ nւուn ԿաԼԷ, յ sanԼւn ke yԷ muonun, յ'a yԷ yԷ nւուn yuein a heԼե mճn'n, Բ'a nւun yԷ ke յ ԿրԷn tԷ yԷ'n. ²⁰ Afi ke Nyanmian ԲյԼԷ mճn'n, yԷ ninngԷ'n-մ՞ մ՞ յ'a y՞n, յ man menian'n-մ՞ nւun yԷ ke յ w՞ ԷԲԷԷ ԷsԷ yԷ tunmin'n m'յ le yԷ'n tԷ tunmin m'յ le man ayuelԷ. YԷ s՞ ati, menian'n-մ՞ le man ԷյյԼե fԷԷ մ՞ ԲԷ Կan ԲԷ sa ԲԷ nւn յ. ²¹ Menian'n-մ՞ sԷ ke Nyanmian w՞ ԷԲԷԷ, nan ԿՍՍ ԲԷ nyԷ man yԷ ayԷ ԲԷ nna man yԷ asԷ ke յ sԷ fata'n. B'a Կaci tomgban. YԷ ԿԷմ՞ ԲԷ nzi man ngeԷ'n, ԲԷ nanndԷ awosin nւn. ²² ԲԷ nwan ԲԷ tԷ ngeԷfոԷ, ԿՍՍ anԷn Բ'a toԼո. ²³ Nyanmian m'յ nւu man

m'ò di mò be sò yí be wula yí anunminnyanmòn'n, cècè, abaaba m'ò soman kulo sòanlan m'ò wu'n, nnunman, naan nòn naan mò be còin bé nwòn asi'n yê be tutò bé ò.

²⁴ Ehika ati, Nyanmian a yaci bé bé satilifue nyòli'e'n-mò mò be kulo nùn anun. Ò man bé abalabò'n mò kùn nòn yí manngòn bò'n man anyunnunguasie kan bé bóbò muonun bé nwònnaan'n. ²⁵ Nyanmian anwòn ejòle'n m'ò ti ananhòle'n, be ngulo man ke ato ejòle'n. Be tutò ninng'e'n-mò be yaci Nyanmian muonun mò ò'a bò ninng'e sò'n-mò'n m'ò fata ke cian daa be yí yí aye'n. Amin!

²⁶ Ehika ati, Nyanmian a yaci bé bé anyunnunguasie nyòli'e'n-mò anun. Bé mmalasua'n-mò a bò alba. Be yò satilifue nyòli'e. ²⁷ Bé mmelenzua'n-mò kòsò a bò alba. Be nòn bé mmalasua'n-mò nna man. Bé manngòn mmelenzua'n-mò anwòn yê bé nyin bòlò ò. Busuòfue nyòli'e yê be yò ò. Busuòfue nyòli'e sò nùn anwòn ahatua m'ò fata'n yê be le nyan yí nùn ò.

²⁸ Kemò b'a nni man Nyanmian ekpònnde ejòle'n, Nyanmian a man senvòe ajònlìn a tò bé ti anun. Ò man nyòli'e m'ò nze nvata man ke be yò'n yê be yò ò. ²⁹ Ajònlìn'n m'ò wò bé ti anun'n ti man fòún: ete eyòle, anyinbòlò, ati anun ete eyòle, kúála esúe, awue elie, butule elie, akòbe etòe, ò nòn abòle esusue. ³⁰ Be ti ngòndònmgbò, be kan bé manngòn-mò anwòn ejòle ete. Be kpò Nyanmian, be ti apanninma, be tu bé nwòn, be bò bé nwòn apoo. Be sì ete eyòle nùn anyinsò, bé nyin nzò man bé sì nòn bé nin-mò. ³¹ Be ti tomgbàn, be nni man bé nòan ejòle nùn sò, bé ti yò sì, be nzi man koun. ³² Be sì ke Nyanmian kpìn bua

yí nde'e'n, ke bé mɔ be yɔ nyɔlie ete sɔ'n-mɔ, be fata ewue. Nan kusɔ, be te yɔ nyɔlie ete sɔ'n-mɔ, ese bɔbɔ be di bé mɔ be yɔ nyɔlie ete sɔ'n-mɔ nin anzin.

2

Bé mɔ be bu bé nwɔn menin kpa'n

¹ Ehika ati, wó kulo sɔanlan, mɔ ε bu wó nwɔn sɔanlan kpa nán a bu menian nga'n-mɔ etefɔe'n, nwun yí ke ε ngɔala man wó nwɔn yi wɔ bé nun. Afi, abele mɔ ε bu ehɔnɔn-mɔ etefɔe, nan kusɔ ε yɔ ete kɔnmgba sɔ'n bie'n, anɔn wó bɔbɔ muonun, ε le bu wó nwɔn fɔɔ. ² Ye si ke, ahatua mɔ Nyanmian 'ba tua bé mɔ be bu bé nwɔn sɔ'n ti sese. ³ Wó kulo sɔanlan, mɔ se ehɔnɔn-mɔ yɔ nyɔlie ete sɔ'n-mɔ a, ε bu bé etefɔe nan kusɔ ε yɔ nyɔlie ete sɔ'n-mɔ bie'n, asɔ ε nian an, Nyanmian ngɔ tua man wó ete nin anwɔn kale ɔ? ⁴ Anaan ε nnwun man ke Nyanmian anwunnvoe m'ɔ sa'n, yí kpa m'ɔ ti nin ati, ɔ'a si abɔtale kpa, ɔ le nwɔnnde ke ε nún wó nwɔn ε yáci wó nyɔlie ete nin ɔ? ⁵ Kusɔ nwun yí ke wó anzɔsele'n mɔ ε yɔ yí Nyanmian anwɔn'n, m'ɔ man ε nnun man wó nwɔn nin ati, ε le cɔci Nyanmian sikpe'n bóle wó ti sɔ. E 'ba nwun yí cian mɔ Nyanmian 'ba tua mân nin ete nin anwɔn kale ananhɔle. ⁶ Cian sɔ'n, sɔanlan kɔn biala 'ba nyan yí junman'n m'ɔ lili nin anwɔn ahatua. ⁷ Menian mɔ be bɔ mɔndɔnɔn be bɔ bala kpa, mɔ be kpɔnnde ke cian bie dede, Nyanmian wúla bé anunminnyanmɔn, ɔ yí bé aye ɔ mán bé asitanlan kpa m'ɔ nzeci man'n, bé die, be 'nyan nyanmiansɔ ngɔan m'ɔ le man ayuelie'n. ⁸ Nan bé mɔ bé ti ti ete, mɔ be nne man ananhɔle'n be ndɔ man nun, mɔ be bɔ bala m'ɔ ngɔ atɔn sɔ'n, bé die, Nyanmian 'fe bé nwɔn eya, yí sikpe'n 'ci bé.

⁹ Menian'n-mə kʋalaa mə be yə ete'n, yale nʋn ahun-nunndiɛ 'kan bé. Yalɛ kpili sɔ'n, ɔ 'kan Zufu'n-mə kʋalaaka, nán ɔ'a han bé mə be ti man Zufu'n kʋsu.

¹⁰ Nan menian mə be bə bala kpa'n, Nyanmian 'yi bé ayɛ, ɔ 'wula bé anunminnyanmʋn, ɔ 'man bé alɔacɪɪɛ. ɔ 'di mʋa ɔ man Zufu'n-mə kʋalaaka nán ɔ'a man bé mə be ti man Zufu'n kʋsu. ¹¹ Nyanmian Kpili diɛ, ɔ nnian man sʋanlan nyunnun ɔ mmua man yí ndɛɛ.

¹² Bé kʋalaa mə be nzi man *Moyizi mala'n mə be yə ete'n, be 'bua bé ndɛɛ, nan kʋsu Moyizi mala'n nvite man nun. Bé mə bé kʋsu be si mala sɔ'n, mə be yə ete'n, yí nʋn yê be 'nian be bua bé ndɛɛ ɔ.

¹³ ɔ sanlin ke nán bé mə be tie Nyanmian mala'n mgban'n yê be ti sese wə Nyanmian anyunnun ɔ, nan bé mə be tie mala'n be yə like mə mala'n kele'n, bé yê Nyanmian bu bé seseɔbe ɔ. ¹⁴ Afi, abele mə menian nga'n-mə mə be nzi man Moyizi mala'n yə like mə mala'n kele'n, anin be kʋsu, be le bé mala diɛ kpa mə be di sɔ ɔ. ¹⁵ Be kele ke ninnge'n mə mala'n nwan be yó'n, b'a hele wə bé ahonlin nin anun. Like mə be kə yó'n, se ɔ ti kpa o, se ɔ ti man kpa o, be nwun yí bé ajonlin nun. Afi, bé ti'n se bé. ¹⁶ Cian'n le ba mə Nyanmian 'ba man Zozi Kilisi bua menian'n-mə ndɛɛ wə bé nvialɛ nun ajonlin'n mə be le yí nin anwʋn. Cian sɔ'n ju a, Ejolekpa'n mə mun bə'n 'ba kpɪn sɔ.

Zufu'n-mə nʋn mala'n

¹⁷ Nan wó mə wó nwan ɛ ti Zufu mə be le wó a, be le mala'n, ɛ fʋa wó nʋn ke ɛ si Nyanmian. ¹⁸ Wó nwan ɛ si like m'ɔ sɔ Nyanmian anyin'n, afi mala nin a man a nwun like m'ɔ ti kpa ɔ nʋn m'ɔ ti man

kpa nun angonmin. ¹⁹ E de di ke wó yê e kele bé mọ bé nyin a sin nun atin nun ọ. Bé mọ be ti awosin nun'n, e junlin ke e ti bé kanlanni. ²⁰ Bé mọ bé nyin tili man'n, wó nwan wó yê e kele bé anyinti ọ. Bé mọ be nzi man ejole'n, wó nwan wó yê e kekele bé like ọ. Afi e de di sakpa ke mala nun anun yê ngele'n non ananhole'n wọ ọ. ²¹ Nan se ọ ti sọ a, anin, wó mọ e kekele wó manngon'n-mọ ninng'e'n, nzuke ati yê e ngele man wó muonun wó nwon bie ọ? Wó nwan nán man be wua, nzuke ati yê wó lili, e wua ọ? ²² Wó nwan nán man be tun ajaa, nzuke ati yê wó lili, e tun ajaa ọ? Wó nwan e non amvan nni man, nan nzuke ati yê e wọwọ amvan sua nin anun e wua nun ninng'e ọ? ²³ Wó nwan e si mala'n, e fa tu wó nwan nun, nzuke ati yê e nni man mọ mala'n kele nin asu nan e man anyunnunguasi kan Nyanmian ọ? ²⁴ Ehele Ejole'n le kele ke: “Emọ Zufu'n-mọ dunman nun, menian nga'n-mọ kan Nyanmian anwon ejole ete.”

²⁵ Afi wó mọ e ti Zufu, mọ a kpe wó mmian nun'n, se e di mala nin asu lili a, anin nvasu wọ su. Nan se e nni man mala nin asu a, wó mmian nun'n mọ a kpe'n ti mgban. ²⁶ Yí ti, svanlan mọ be kpeli man yí mmian nun'n, se ọ di mala nin asu a, asu Nyanmian mmu man yí ke svanlan mọ b'a kpe yí mmian nun ọ? ²⁷ Wó mọ e nni man mala nin asu'n, e non wó mala kalata'n kwalaa, ọ non wó mmian nun mọ a kpe'n kwalaa, svanlan mọ be kpeli man yí mmian nun kusu ọ di mala nin asu'n, ọ 'bu wó fu. ²⁸ Zufu kpa'n nán y'i y'ọ le anwonnaan su Zufu'n ọ non ke svanlan mọ menian'n-mọ si ke b'a kpe yí mmian nun nin ala. ²⁹ Nan Zufu kpa'n y'ọ le m'ọ ti Zufu yí kunnun'n. Yí mmian nun ekpe kpa'n y'ọ le yí

ahonlin nun anun. O ti Wawε nun ejole, nan nán kalata su ejole o. Zufu kpa so'n, yi efua die'n fi man sanlan elo, nan o fi Nyanmian elo.

3

Zufu'n-mo nvasue'n

¹ Se o ti so a, anin be mo be ti Zufu'n, be nvasue die y'o le benin? Anaan be mmian nun ekpe'n mo be kpe'n, yi kpa die m'o ti'n y'o le benin? ² Sakpa lili, yi biala kwalaa nvasue mo be le yi so'n ti kpili! O sanlin ke alimva nvasue'n y'o le ke be ye Nyanmian fali yi nvan ejole'n wulali be sa nun o. ³ Ye 'kan se? Se be mmie-mo a nni man Nyanmian Anvan Ejole nun asu ati a, asu o kele ke Nyanmian kusv a nni man yi Nvan Ejole die nun asu? ⁴ Cee! O ti man so. Se menian'n-mo kvalaatin ti atofve bobo a, Nyanmian die, o ti ananholefve. Afi Ehele Ejole le kele ke:

*O se ke wo ejole'n kwalaa mo e kan nin anun,
be nwun wo ke e ti seseve
nan se be nvn wo le yi ndee a,
anin a li bi.*

⁵ Mun jujo ke eyuadi amma'n. Se ye sese'n mo ye ti man'n man be nwun ke Nyanmian ti sese a, anin ye 'se se? Se Nyanmian sikpe'n ci ye a, asu o kele ke Nyanmian ti man seseve o? ⁶ Cee! O ti man so. Afi, se Nyanmian ti man seseve a, anin o 'yo se nan o'a huala man'n ndee bua? ⁷ Yi ti, se min ato'n mo min di'n man be nwun ke Nyanmian ti ananholefve, anunminnyanmon kan yi kpa a, anin nzuke ati ye be te bu min ke n di etefve o? ⁸ Anin nzuke ati ye ye ngan man ke: "Ye yo ete maan like kpa fite nun o?" Dunmannzece mma'n-mo nwan min ejole mo

mín kan nún anún. Nan dunmannzεcιε mma sò'n-mò, Nyanmian ahatua nún ala yê ò se fata bé ò.

Svanlan fíí tì man sεsεfvε

⁹ Ehi nòn ehi a, anún yε 'se se? Asu yε tì kpa yε tala menian nga'n-mò anaan? Cεcε. Afi, m'an hele ke menian'n-mò kwalaa, Zufu o, m'ò tì man Zufu o, bé kwalaa be wò ετε nún anún. ¹⁰ Ehi b'a hele wò Ehele Ejòle nún anún ke:

Svanlan fíí nnvn man εbele m'ò tì sεsεfvε ò.

¹¹ *Svanlan fíí ndi man εjòle bv,*

bé bie fíí mgbvnnδε man Nyanmian.

¹² *Bé kwalaa b'a fvn Nyanmian atin'n,*

b'a kaci tomghan.

Bé bie fíí nnvn man εbele

m'ò bò bala kpa ò.

¹³ *Ejòle mò be kan be kele svanlan'n,*

ò kele yí ewue atin.

Bé nvan nun tì minlin-minlin.

Bé nvan kan wó a,

ò tala owo bòle.

¹⁴ *Sasan εbò nvn εjòle ετε εhan*

a yi bé nvan'n tekeε.

¹⁵ *Svanlan ehuan tì man bé nyinsv like fíí.*

¹⁶ *Lika biala mò be kò sin'n,*

be sεcι ninnge be yaci alvabò εbele.

¹⁷ *Be nzi man anzvnnunjò atin'n.*

¹⁸ *Bé εtε mò be tì'n,*

be nzulo man Nyanmian bòbò fíí.

¹⁹ Nan yé diε, yε nwun yí ke εjòle kwalaa mò Nyanmian mala kalata'n kan'n, ò kan man menian'n-mò mò bé nwòn wò mala nún anún'n. Ò man svanlan fíí ngbala man yí nvan buke kón, nan bé kwalaa be di fò Nyanmian anyunnun.

20 Ehi, o man o nanndi mala elie nin asu, sɔanlan fií ngɔ li bi Nyanmian anyunnun. Afi, mala'n yê o man sɔanlan nwun ke o'a yɔ ete o.

Ke o kpɔn yɔ mɔ Nyanmian man sɔanlan kaci sɛsɛfɔvɛ'n

21 Nan sian diɛ, sɛ bɛ yɔ mala'n nun an, Nyanmian a hele yé ke o kpɔn yɔ maan yɛ kaci sɛsɛfɔvɛ wɔ yí nyunnun'n. Moyizi mala'n nɔn Nyanmian mgbɔmanfɔvɛ'n-mɔ hanlɔn ejɔle sɔ'n. 22 Bé kwalaa mɔ bɛ de Zozi Kilisi bɛ di'n, bé dedi nin anwɔn yê Nyanmian nian bu bé sɛsɛfɔvɛ o. O sanlɔn ke bɛ mgbɔ man menian'n-mɔ anun, 23 bé kwalaa b'a yɔ ete, o man Nyanmian anunminnyanmɔn nin a tɔ a fɔn bé. 24 Nan bé ete nin ati kale'n mɔ Kilisi Zozi a tua'n dunman nun, Nyanmian a nwun bé kwalaa bé nwɔn anwunnvoe o'a bu bé sɛsɛfɔvɛ. 25 Zozi yê Nyanmian a yɔ yí ke o bála fá yí moja'n lí bé mɔ bɛ de yí bɛ di nin ati mgbata o. Nyanmian a yɔ sɔ o a hele ke o ti sɛsɛfɔvɛ. O sanlɔn ke ete'n mɔ menian'n-mɔ yɔli yí daba daba'n, o sili abɔtale, o'a ndua man bé ete nin anwɔn kale. 26 Nan kɔkaala diɛ, o le kele ke o kpɔn yɔ maan sɔanlan kaci sɛsɛfɔvɛ wɔ yí nyunnun'n. O sanlɔn ke abele m'o le bu bé mɔ bɛ de Zozi bɛ di'n sɛsɛfɔvɛ'n, o kele ke yí muonun o ti sɛsɛfɔvɛ.

27 Sɛ ejɔle'n ti sɔa a, asu kulo sɔanlan le atɔn ngacile o sɔn sɔ fɔa yí nwɔn o? Atɔn ngacile fií nnɔn man ebele. Anɔn nzuke ati o? Mala nin asu elie ati o, anaan? Cɛcɛ, nán mala nin asu elie ati o, nan dedi nin ati o. 28 Yí ti, yé diɛ mɔ yɛ si'n, y'o le ke sɔanlan dedi nin anwɔn yê Nyanmian nian o bu yí sɛsɛfɔvɛ wɔ yí nyunnun o. Nan nán mala nin asu

elie nun ɔ. ²⁹ Asu emɔ junlin ke Nyanmian ti Zufu'n-mɔ angunmin cein ala Nyanmian, nan ɔ ti man menian nga'n-mɔ Nyanmian bie ɔ? Ceece, ɔ ti man sɔ. Nan ɔ ti menian nga'n-mɔ kusɔ Nyanmian. ³⁰ Ɔ sanlin ke Nyanmian ti baa kɔnmgba cein. Wɔ mɔ ε ti Zufu o, ɔ nun wɔ mɔ ε ti man Zufu o, wɔ dedi nun anwɔn yê ɔ 'nian bu wɔ seseɖe wɔ yí nyunnun ɔ. ³¹ Asu ɔ kele ke anin ye le fa dedi'n ye bɔ mala nun abusɔ ɔ? Ceece, nán yí sɔ ɔ. Nan ye le kele ke mala'n ti like kpa.

4

Bé mɔ be le dedi'n, bé sɪ y'ɔ le Abalahamɔn

¹ Nzu ejɔle yê ye 'kan wɔ ye nannan Abalahamɔn anwɔn ɔ? Yí m'ɔ ti kulo sɔanlan'n, nzu yê ɔ nyanlin yí ɔ? ² Afi, se ɔ ti ke junman bie yê Abalahamɔn lili mɔ Nyanmian nianlin yí nwɔn ɔ buli yí seseɖe a, ahan Abalahamɔn kɔala ke ɔ fa tu yí nvan nun. Ɔ kɔala yí sɔ yɔ lili, nan nán Nyanmian anyunnun ɔ. ³ Afi, Ehele Ejɔle'n le kele ke: *Abalahamɔn leli Nyanmian lili ehika ati yê Nyanmian buli yí seseɖe ɔ.*

⁴ Se sɔanlan di junman an, like m'ɔ nyan yí nun'n y'ɔ le ahatus, nan nán aɖeɖe ɔ. ⁵ Sɔanlan mɔ ɔ'a nni man junman fíí'n, se ɔ de Nyanmian m'ɔ man eteɖe'n kaci seseɖe'n di a, Nyanmian nian yí dedi nun anwɔn ɔ bu yí seseɖe. ⁶ Ehika ati, mɔ belemgbin *Davidi 'kan nyila'n mɔ Nyanmian 'yeyila sɔanlan maan ɔ kaci seseɖe a, ɔ nnian man yí junman nun anwɔn nun ejɔle'n, yí nwan:

⁷ *Nyila hán bé mɔ Nyanmian a yaci
bé mala etvan nun a hye bé'n.
Bé mɔ Nyanmian a cici bé ete'n-mɔ,*

nyila hán bé.

⁸ *Svanlan mɔ yé Min ndva man yí éte'n*
m'ɔ yɔ'n ɔ ndua man yí nwɔn kale'n,
nyila hán svanlan sɔ'n.

⁹ Anin nyila sɔ'n muonun, asu ɔ wɔ ebele man bé mɔ b'a kpe bé mmian nun nun anaan, ɔ wɔ ebele man bé mɔ be kpeli man bé mmian nun'n kusɔ bie ɔ? Yé die, ye le kele ke dedi'n y'ɔ man Nyanmian buli Abalahamɔn seseɔve ɔ. ¹⁰ Mele benin yé Nyanmian buli yí seseɔve'n? Asu mele mɔ be kpeli yí mmian nun nun ɔ, anaan mele mɔ anin be kpeli man yí mmian nun nun ɔ? Cɛɛɛ. Nán mele mɔ be kpeli yí mmian nun nun ɔ, nan mele mɔ anin be kpeli man nun ɔ. ¹¹ Yí mmian nun'n mɔ be kpeli'n, ɔ ti yí nzɔle. Abalahamɔn leli Nyanmian lili, yí nzin kwalaa nán b'a kpe yí mmian nun'n. Nyanmian fali nzɔle sɔ'n ɔ heleli ke Abalahamɔn ti seseɔve yí dedi'n m'ɔ le yí dunman nun. Yí ti, bé kwalaa mɔ b'a mgbe man bé mmian nun kusɔ be de Nyanmian be di, mɔ ɔ'a bu bé seseɔve'n, Abalahamɔn ti bé si. ¹² Eɛɛ bé mɔ b'a kpe bé mmian nun, mɔ be nanndi dedi atin nun asu ke yé si Abalahamɔn nanndi sɔ asannan nán b'a kpe mmian nun'n, nán ke b'a kpe yí mgban, ɔ ti bé kusɔ bé si bie.

¹³ Ananhɔle pelein, nán mala nun asu elie ati yé Nyanmian bɔli Abalahamɔn nun yí busɔ amma'n-mɔ anɔhɔba ke ɔ 'fa mân'n man bé ɔ. Nan Abalahamɔn leli Nyanmian lili, nán Nyanmian a bu yí seseɔve. ¹⁴ Nan se ɔ ti ke bé mɔ be di mala nun asu'n, bé ngonmin ala yé be 'nyan mân'n be yɔ bé die a, ahan dedi'n ti mgban, eɛɛ ahan nvasɔve fíi nnɔn man Nyanmian anɔhɔba'n m'ɔ bɔli nun asu. ¹⁵ ɔ sanlin ke mala'n yé ɔ man Nyanmian sikpe'n ba ɔ.

Afi lika mɔ mala nnɔn man'n, mala etɔan kɔsɔ nnɔn man ebele.

¹⁶ Ehi, dedi'n dunman nun yɔ manlin Nyanmian bɔli anɔhɔba nun ɔ. Dedi'n ti Nyanmian aɔɔɔɔɔɔ, ɔ cian man Abalahamɔn abɔsɔ menian'n-mɔ kwalaaɔn. Nán ke bé mɔ be di mala nun asɔ angɔnmɔn ala yê be 'nyan mân sɔ nun ɔ, nan ɔ ti bé mɔ be le dedi ke Abalahamɔn'n kɔsɔ diɔ. ɔ sanlin ke Abalahamɔn ti yé kwalaa yé si ¹⁷ ke Ehele Ejɔle'n kan yí'n. Nyanmian nwan: *M'an man a kaci mân mân dɔvn asi*. Nyanmian m'ɔ man ewue mma nyan nguan, m'ɔ man ninnye m'ɔ nnɔn man ebele tu fite'n, yí nyunnun an, Abalahamɔn ti yé si. ɔ sanlin ke Abalahamɔn leli Nyanmian lili. ¹⁸ Abalahamɔn si ke ɔ ngwala man baa wɔ kón. Kɔsɔ, ɔ leli lili ɔ nyanlin anyɔndasɔɔ ɔ kacili “mân mân dɔvn asi” ke Nyanmian kpɔnlin heleli yí'n. Nyanmian nwan: *Ke wɔ bɔsɔ amma'n-mɔ 'ba li ata nin anin*. ¹⁹ Anin Abalahamɔn a li kɔ yɔ afɔɔɔɔɔɔ eya kɔn, ɔ ti ke ɔ'a wu a yue. Anin yí yi Sala kɔsɔ a bɔ awɔle sɔ. Nan kɔsɔ Abalahamɔn a nnian man ehi fíí, ɔ tilali yí dedi nun anun kpa. ²⁰ ɔ'a mminlin man yí dedi'n, anɔhɔba sɔ'n mɔ Nyanmian bɔli yí'n, sɔ ɔ 'nyan nun like e, sɔ ɔ nnyan man nun like e, ɔ'a nzusu man yí nwɔn fíí. Yí dedi'n wulali yí anwɔnsɔɔɔɔ, nán ɔ'a yi Nyanmian ayɔ. ²¹ Afi, anin ɔ si yí fɔ́n ke Nyanmian le tunmin ɔ kwalaa ɔ yɔ like'n m'ɔ falɔ bɔli yí anɔhɔba'n. ²² Yí sɔ ati yê yí dedi'n dunman nun, Nyanmian buli yí sɔsɔfɔɔɔɔ ɔ. ²³ Nan kɔsɔ, nán yí ngɔnmɔn ati yê be heleli ke: ɔ buli yí sɔsɔfɔɔɔɔ ɔ. ²⁴ Nan yé mɔ ye de Nyanmian m'ɔ tinngehi yé Mɔn Zozi fi ewue nun'n ye di'n, yé kɔsɔ ɔ 'bu yé ke sɔsɔfɔɔɔɔ. ²⁵ ɔ sanlin ke yé ete'n-mɔ ati yê be hunlin

yí ɔ. Yê yé sɛsɛ ebue wɔ Nyanmian anyunnun ati yê
 ɔ fi ewue nun ɔ tinngeɫi ɔ.

5

Zozi Kilisi wuli etefvɛ'n-mɔ dunman nun

¹ Ehka ati, dedi'n mɔ yɛ le yí'n, ɔ nanndi yé
 Min Zozi Kilisi asɔ, y'a kaci sɛsɛfvɛ wɔ Nyanmian
 anyunnun y'a nyan albaciɛ. ² Yê dedi nun ati,
 Zozi Kilisi a man y'a hɔala y'a kpunngɛ Nyanmian
 maan ɔ'a nwun yé nwɔn anwunnvoe kikaala kɛ yɛ
 wɔ nun'n. Like m'ɔ man yɛ di fɛ'n y'ɔ le kɛ, yɛ le
 anyɪndasvɛ kɛ yɛ wɔ Nyanmian anunminnyanmɔn
 nun anun bie. ³ Sɛ yɛ le nwun yalɛ bɔbɔ a, yɛ di yí
 nwɔn fɛ. ɔ sanlɪn kɛ yalɛ elie'n man bɛ si abɔtalɛ.
⁴ Abɔtalɛ esie'n man bɛ jinlan bé ja nun wɔ yalɛ
 elie nun anun. Bé ja nun ejinlan'n kɔsɔ man bɛ
 nyan anyɪndasvɛ. ⁵ Anyɪndasvɛ sɔ'n mɔ yɛ le yí'n, ɔ
 man yé nwɔn mmubu man yé. ɔ sanlɪn kɛ Wawɛ
 Nwannzan-nwannzan'n mɔ Nyanmian a fa man
 yé'n keke kɛ Nyanmian a fa yí ehulo'n ɔ'a wula yé
 ahɔnlɪn nun anun.

⁶ Ehi, daba mɔ anɪn yɛ le man anwɔnseɫɛ fíí'n,
 mɔ Nyanmian mɛɫɛ'n m'ɔ heɫɫɛ'n juli'n, Kilisi wuli
 etefvɛ'n-mɔ dunman nun. ⁷ Nan ɔ yɔ si man kulo
 sɔanlan kɔn kɛ ɔ wú wɔ sɛsɛfvɛ kɔn dunman nun.
 E 'su yí akpɔɫɔwa a, sɔanlan kɔn kɔala kɛ ɔ wu wɔ
 sɔanlan kpa bie dunman nun. ⁸ Nan Nyanmian
 diɛ, ɔ'a heɫɫɛ kɛ ɔ kpɪn kulo yé'n. ɔ sanlɪn kɛ mɔ anɪn
 yɛ tɛ ti etefvɛ'n, ɔ manlɪn Kilisi wuli wɔ yé dunman
 nun.

⁹ Yí ewue'n m'ɔ wuli nun ati, ɔ'a man y'a kaci
 sɛsɛfvɛ wɔ Nyanmian anyunnun. Anɪn sian diɛ, ɔ yɔ
 sɛ mɔ ɔ ngɔ yɪ man yé fi Nyanmian sikpɛ nun anun

ɔ? ¹⁰ Afi daba, anin ye kpɔ Nyanmian. Nan kɔsɔ Nyanmian a man yi Wa nun a wu ɔ'a sesie yé nun yi yé afian. Nan se ɔ'a sesie yé nun yi yé afian an, yi Wa'n m'ɔ ti asi'n dunman nun, ɔ yɔ se mɔ ɔ ngɔ le man yé ɔ? ¹¹ Eɛe nán ehi angɔnmɔn ala ati ɔ, nan Zozi Kilisi adawɔlɔman, ye di Nyanmian anwɔn fe. ɔ sanlɔn ke sian diɛ, yé Mɔn Zozi Kilisi a sesie yé nun Nyanmian yé afian.

Adamɔn nun Kilisi

¹² Ehi, sɔanlan kɔnmgba cein dunman nun, ete nun a a mân nun anun. Ete'n 'ba a, ɔ nun ewue. Ewue kɔsɔ a fa yi sa a tɔ menian'n-mɔ kwalaa asɔ, ɔ sanlɔn ke bé kwalaa b'a yɔ ete. ¹³ Asannan nán Nyanmian a fa mala nun a man Moyizi'n, anin ete'n wɔ mân nun anun. Nan kemɔ anin mala fí nnɔn man ebele'n, se menian'n-mɔ yɔ ete a, Nyanmian nde man bé sɔ. ¹⁴ Adamɔn anyɔn a nzɔ man Nyanmian mala'n m'ɔ falɔ manlɔn yi'n. Kɔsɔ afi, ɔ bɔ yi bu Adamɔn mele sɔ dede m'ɔ kɔ ju Moyizi mele sɔ'n, ete mɔ menian'n-mɔ yɔli m'ɔ nun Adamɔn diɛ'n ti man kɔn bɔbɔ'n, ewue tɔli yi sa menian sɔ'n-mɔ kwalaa asɔ. Adamɔn soman Ngɔandefɔe'n mɔ di ke ɔ ba'n.

¹⁵ Nan kɔsɔ Adamɔn diɛ, ɔ'a yɔ ete. Zozi Kilisi a, ɔ'a nwun yé nwɔn anwunnvoe ɔ'a man y'a nyan ngɔan. ɔ ti aɛɛɛ kpili kpa mɔ Nyanmian a fa a hye yé ɔ. Adamɔn angɔnmɔn cein ete'n dunman nun, ewue a hun menian dɔn. Nan kɔsɔ Zozi Kilisi angɔnmɔn cein dunman nun, Nyanmian a nwun menian dɔn anwɔn anwunnvoe. ɔ ti like m'ɔ sɔ eɛɛ. ¹⁶ Yê like'n mɔ Nyanmian a fa a hye yê'n, ɔ nun ete'n mɔ sɔanlan kɔnmgba cein a yɔ'n, bé junman'n mɔ be di'n ti man kɔn. ɔ sanlɔn ke ete'n

mə sʋanlan kʋnmgba cein yɔli'n, a man ewue a a. Nan Nyanmian acɛdiɛ'n mə ɔ'a fa ɔ'a hye yé'n, ɛtɛ nwala nwala ɛhi mə y'a yɔ'n, y'a nyan ɛtɛ face y'a kaci sɛsɛfʋɛ. ¹⁷ ɔ ti ananhɔɛ kɛ sʋanlan kʋnmgba cein ɛtɛ'n dunman nun, ewue a tʋ yí sa menian'n-mə kʋalaatin asʋ. Nan kʋsʋ, Zozi Kilisi kʋnmgba cein dunman nun, yɛ nyan ninngɛ dɔʋn ɔ bu sʋ. Afi menian'n-mə kʋalaa mə Nyanmian a nwun bé nwɔn anwunnvoe kpa, mə yí acɛdiɛ nin a man b'a kaci sɛsɛfʋɛ'n, bɛ 'nyan ngʋan, ɛsɛ bɛ nʋn Kilisi 'di belemgbin.

¹⁸ Yí sɔ ati, kɛmɔ ɛtɛ'n mə Adamʋn kʋnmgba cein yɔli nun a man ewue a tʋ yí sa menian'n-mə kʋalaatin asʋ'n, yí sɔ kʋsʋ ala, Zozi Kilisi angʋnmʋn sɛsɛ junman'n m'ɔ lili'n dunman nun, ɔ'a le menian'n-mə kʋalaatin fi Nyanmian sikpɛ nin abʋ maan bɛ nyan ngʋan. ¹⁹ Sʋanlan kʋnmgba cein apanninma'n m'ɔ yɔli'n dunman nun, ɔ'a man menian'n-mə kʋalaatin a kaci ɛtɛfʋɛ. Yí sɔ ala, sʋanlan kʋnmgba cein kʋsʋ anyɪnnzɔ'n dunman nun, ɔ 'man menian dɔʋn a kaci sɛsɛfʋɛ wɔ Nyanmian anyunnun.

²⁰ Afi, mala'n y'ɔ man ɛtɛ nun a sʋn ɔ. Lika kʋsʋ mə ɛtɛ'n kɔ sʋn'n, ɛbɛɛ yê Nyanmian nwun menian'n-mə anwɔn anwunnvoe sʋnman ɔ. ²¹ ɔ sanlin kɛ, kɛmɔ ɛtɛ nin a man ewue a tʋ yí sa menian'n-mə kʋalaa asʋ'n, yé Mɪn Zozi Kilisi kʋsʋ dunman nun, Nyanmian a nwun yé nwɔn anwunnvoe ɔ'a man y'a kaci sɛsɛfʋɛ yɛ nyan ngʋan m'ɔ le man ayuelɛ'n.

6

Nyanmian nganga anaan Abɔnsanmʋn nganga

¹ Se ọ ti sọ a, anun nzu ejọle diẹ yê ye 'kan ọ? Asu ye 'kan ke ye tánlan ye yó ete'n ye hó yé nyunnun nán Nyanmian a nwun yé nwon anwunnvoe ọ'a bu su ọ? ² Cee! Ọ ti man sọ! Yé mọ ete'n dunman nun ọ ti ke y'a wu'n, ọ yọ se mọ ye 'tanlan yé ete nun anun biekun ọ? ³ Yé kwalaa mọ b'a sọnin yé mọ ye non Zozi Kilisi y'a yọ kọn'n, asu emọ nzi man ke yí ewue nun anwon esọnian yê b'a sọnin yé ọ? ⁴ Yí sọ ati, b'a sie yí non yé. Ọ man kemọ Siẹ nin a fa yí anunminnyanmọn tunmin nin a tinngẹ Kilisi fi ewue nun'n, yé kọsu, ọ di ke ye tanlan ye bu amanmuo fofọle.

⁵ Afi, se ye non yí a yọ kọn yí ewue mọ ọ'a wu nin anun an, anun ke Nyanmian a tinngẹ yí fi ewue nun'n, ọ 'ba tinngẹ yé kọsu. ⁶ Afi, ye nwun yí ke yé sọanlan daba'n mọ ye ti'n, b'a bubọ yé non Kilisi kọlọwa nin asu. Ọ man b'a bọ ete anwonnaan daba sọ nin abusu nán y'a ngaci nan ete'n ngangá kón. ⁷ Ọ sanlin ke sọanlan m'ọ kọ wu'n, anun ọ non ete'n bé afian a ti.

⁸ Se ye non Kilisi y'a wu sakpa a, ye de ye di ke, ye non yí yê ye 'tanlan así kọsu ọ. ⁹ Afi, ye si ye sie ke Kilisi m'ọ fi ewue nun ọ'a tinngẹ'n, ọ nwu man fí kón. Ewue le man yí sọ tunmin kón. ¹⁰ Ọ sanlin ke ete'n dunman nun, ọ'a wu baa kọnmgba cein ọ a gua yí kwalaa abu. Kikaala diẹ m'ọ ti así'n, ọ ti ọ man Nyanmian. ¹¹ Yí ti, emọ kọsu bú bé nwon ke ete'n dunman nun, emọ a wu. Yê se Zozi Kilisi dunman nun emọ ti así a, anun emọ ti be man Nyanmian. ¹² Erika ati, nán be man Abọnsanmọn di emọ sọanlan baka wuluwa nin asu belemgbin fí kón. Nán be te bé sọanlan baka'n mọ yí nyin bulọ like nin asu. ¹³ Nán be fa bé nwon be wula

Abɔnsanmɔn asa nun maan ɔ fa emɔ di yí junman ete ete'n-mɔ. Nan emɔ fá bé nwɔn be mán Nyanmian kpa bɔkɔɔ maan ɔ fá emɔ ɔ lí yí sese junman'n. Ɔ sanlin ke emɔ ti ke b'a wu yê ɔ'a tinnge emɔ ɔ. ¹⁴ Ɔ nvata man ke Abɔnsanmɔn di emɔ asu kpain fí kón. Afi, emɔ die, mala'n nji man emɔ kón. Ɔ sanlin ke Nyanmian a nwun emɔ anwɔn anwunnvoe.

¹⁵ Yí ti nán se? Kemɔ mala'n ngɔala man yé ci kón, afi Nyanmian a nwun yé nwɔn anwunnvoe'n, asu ye kɔala ke ye tanlan wɔ ete nin anun ɔ? Cee! Ɔ ti man sɔ. ¹⁶ Emɔ si yí yuein ke se emɔ wula bé nwɔn awɔba sɔanlan asa nun an, anin emɔ a kaci sɔanlan sɔ'n nganga. Se emɔ fa bé nwɔn be man ete nin an, ete'n 'fa emɔ kɔ ewue nun. Se emɔ fa bé nwɔn be wula Nyanmian asa nun be man yí anyinnzɔ a, Nyanmian 'man emɔ asitanlan'n yɔ sese. ¹⁷ Nan be mán ye yí Nyanmian aye, ɔ sanlin ke daba anin emɔ ti ete'n nganga. Nan sian die, ananhɔle like'n mɔ ye heheleli emɔ'n, emɔ a yi bé kunnun b'a li sɔ. ¹⁸ Nyanmian a yi emɔ fi ete nin anun a fite man emɔ a kaci sese eyɔle'n nganga.

¹⁹ Se mun kan sɔ a, bé ehie wú. Nan kemɔ emɔ ti kulo menian mɔ ejɔle nin abu etie yɔ si man emɔ'n, mun juɔ ke eyuadi amma. Kemɔ daba emɔ falɔ bé sɔanlan baka'n be manlin ete'n be lili munnzusemɔn'n, sian die, emɔ fá bé nwɔn'n kɔalaatin be yɔ sese nyɔle, be káci nun nganga, nán be tánlan anwɔntie nun. ²⁰ Afi daba, mɔ anin emɔ ti ete'n nganga'n, sese eyɔle'n ti man emɔ ejɔle. ²¹ Abalabɔ ete sɔ'n mɔ daba emɔ bɔ'n, nzu nvasue die yê emɔ nyanlin yí sɔ ɔ? Ene yí nwɔn nyian kun emɔ. Afi, ehi kwalaa agualie y'ɔ le ewue. ²² Nan sian die mɔ b'a yi emɔ fi ete nin anun'n, emɔ a kaci

Nyanmian nganga. Ɔ di ke emɔ tanlan anwɔntɛ nun nán yí be-yue-asie, emɔ a nyan ngɔan m'ɔ le man ayuelɛ'n. ²³ Afi ete nun anwɔn ahatua y'ɔ le ewue. Nan kemɔ ye nɔn yé Mɔn Kilisi Zozi a yɔ kɔn'n, Nyanmian acedɛ'n m'ɔ fa ce yé'n y'ɔ le nyanmiansɔ ngɔan m'ɔ le man ayuelɛ'n.

7

Asɔnun mma'n-mɔ nɔn Moyizi mala'n

¹ Anianman-mɔ, ejɔɛ'n mɔ mɔn 'ba han mɔn kele emɔ'n, emɔ si sie. Ɔ sanlin ke, emɔ ti menian mɔ be si Moyizi mala'n. Emɔ si ke mala'n le tunmin wɔ sɔanlan mɔ yí nyɔn wɔ sɔ nɔn asɔ. Nan sɔanlan m'ɔ kɔ wu'n, mala'n le man tunmin kón wɔ yí sɔ. ² Ke ɔ ti yí nɔn ala y'ɔ le balasua m'ɔ ja bian'n. Mɛɛ mɔ yí hun anyɔn wɔ sɔ'n, mala'n wɔ yí nɔn yí hun bé afian. Se belenzua'n wu a, anɔn mala nɔn man yí nɔn yí hun bé afian fí kón. ³ Nan se belenzua nɔn anyɔn wɔ sɔ, nán balasua nɔn anwɔn kan belenzua fɔfɔɛ a, anɔn balasua nɔn a bɔ bian. Nan se yí hun'n wu a, mala'n man yí atɔn maan ɔ ja belenzua fɔfɔɛ. Se ɔ yɔ yí sɔ a, anɔn ɔ'a mmɔ man bian.

⁴ Anianman-mɔ, ke ɔ ti yí man emɔ nɔn anɔn. Mala nɔn anyunnun an, emɔ nɔn Kilisi yê b'a wu ɔ. Ɔ man emɔ nɔn mala nɔn afian a ti b'a kaci sɔanlan fɔfɔɛ dɛ. Sɔanlan sɔ'n y'ɔ le Kilisi mɔ Nyanmian man ɔ fi ewue nun ɔ'a tɔnngɛ'n. Yí dunman nun, ɔ di ke ye bɔ bala m'ɔ sɔ Nyanmian anyɔn. ⁵ Afi, daba mɔ anɔn ye yɔ mɔ ye kulo'n, ninngɛ ete ete'n mɔ mala'n wowula anwɔnnaan nɔn abɔ maan yí nyɔn bɔɔ yí nwɔn'n, ewue ninngɛ yê anɔn ye yɔ nɔn ɔ. ⁶ Nan sian dɛ, y'a wu ye nɔn mala'n yé afian a ti. Ɔ man ye ti man mala'n nganga kón. Yí ti, Wawɛ

Nwannzan-nwannzan'n man ye sɪn atɪn fɔfɔle asu ye sɔ Nyanmɪan. Nan ye nzɔ man Nyanmɪan ke mala'n mɔ b'a hɛle'n kele yɪ daba'n.

⁷ Se ɔ ti sɔ a, anɪn nzu ejɔle dɪe yê ye 'kan ɔ? Asu mala'n ti like ete ɔ? Cɛɛɛ! Nan kusɔ mala'n y'ɔ man m'an nwun like mɔ be fele yɪ ete nɪn ɔ. Afi se b'a ngele man wɔ mala nɪn anɪn ke: *N'ɛ man wɔ nyɪn bɔlv like a*, ahan mɪn nzɪ man like'n mɔ be fele yɪ anyɪnbɔlv'n. ⁸ Nan mala nɪn a kpɛ atɪn ɔ man mɪn nyɪn a bɔlv ninnge ngacile ngacile m'an tɔ ete nɪn anɪn. Afi se mala nnɔn man nɪn an, ahan be mmu man ete'n like fɪi. ⁹ Daba mɔ anɪn mala fɪi nnɔn man ebele mman man mɪn'n, anɪn n ne ngɔan. Nan mɔ mala'n wali'n, ete nɪn a tanlan asɪ bɔ wɔ mɪn nɪn ɔ'a man m'an wu. ¹⁰ Mala'n m'ɔ man be nyan ngɔan'n, mɪn dɪe, ewue yê ɔ man m'an nyan yɪ ɔ. ¹¹ ɔ sanlɪn ke, ete'n nanndɪ mala nɪn asu ɔ'a hyɪ mɪn ɔ'a laka mɪn ɔ'a hun mɪn.

¹² Nan mala'n muonun ti nwannzan-nwannzan, nɪn ejɔle'n kusɔ ti nwannzan-nwannzan, ɔ ti sese ese ɔ ti kpa. ¹³ Like m'ɔ ti kpa'n, asu ɔ kɔvalaa ke ɔ man mɪn nyan ewue ɔ? Cɛɛɛ! Nan se m'an nyan ewue a, anɪn ɔ fi ete'n. Afi ete nɪn a yɪ yɪ nwɔn ɔ'a man b'a nwun ke ɔ kpɪn ti yɪ'n kpa bɔkɔɔ. Yɪ ti yê ɔ'a nanndɪ like'n m'ɔ ti kpa nɪn asu ɔ'a man m'an nyan ewue ɔ. Anɪn ke ɔ kpɪnlɪn yɔlɪ mɔ ete'n nanndɪ mala nɪn asu ɔ'a hele yɪ nwɔn ke ɔ ti ete sakpa nɪn anɪn.

¹⁴ Ehi, ye sɪ ke mala'n ti Wawe nɪn like. Nan mɪn dɪe, n dɪ kulo sɔanlan, b'a tɔnɪn mɪn ke kanga b'a man ete'n. ¹⁵ ɔ sanlɪn ke like muonun mɔ mɪn yɔ'n, mɪn nnwun man nɪn. Like mɔ mɪn kulo ke mɪn yɔ'n, mɪn nyɔ man, nan mɔ mɪn ngulo man'n, yê mɪn yɔ ɔ. ¹⁶ Nan se mɪn yɔ like mɔ mɪn ngulo man

nun an, anin min nwun yi ke mala'n ti kpa. ¹⁷ Min nwun yi ke nan min nyunnunfuu ye min yo like so nun o, nan ete'n m'o wo min nun nun o. ¹⁸ Afi min nwun yi fon ke min sanlan baka baa'n muonun anun, nyolie m'o ti kpa fi nnon man nun. Min kulo ke min yo nyolie m'o ti kpa, nan kusu min nnyan man anwonselé min nyo man. ¹⁹ O sanlin ke, nyolie kpa'n mo min kulo ke min yo'n, min nyo man. Nan ete'n mo min ngulo man'n ye min yo o. ²⁰ Se min yo like mo min ngulo man nun an, anin nan min muonun ye min yo o, nan ete'n m'o wo min nun nun o.

²¹ O man m'an sie yi nzole ke cian biala mo min kulo ke min yo nyolie kpa'n, anin ete nun a cici min. ²² Min kunnun elo a, min di Nyanmian mala nun anwon fe. ²³ Nan kusu min nian min nwun an, min nwun yi ke mala kun biekun non m'o wo min ti anun'n be juju. Mala so nun a man m'an kaci ete'n m'o wo min nun'n kanga. ²⁴ N di alvabofve o! Nwan ye o 'de min fi anwonnaan ehi m'o le vun min ko ewue nun nun asa nun o? ²⁵ Nan ye Min Zozi Kilisi adawoloman, ye 'da Nyanmian asi!

Afi, se min nian min ajonlin nun anun an, anin n di Nyanmian mala'n kanga. Nan kusu anwonnaan nun anun an, anin ndi ete'n mala'n kanga.

8

Nyanmian Wawe'n wo emo anun

¹ Ehika ati, kikaala die, fo ebue mo man sanlan wu'n non man ebele fi kon mman man be mo be non Zozi Kilisi b'a yo kon'n. ² O sanlin ke, kon eyole'n mo min non Kilisi Zozi y'a yo'n dunman nun, Wawe Nwanzan-nwanzan'n m'o man ngwan m'o sie

mín'n, ɔ'a man mún non ete'n mala'n non ewue yé afian a ti. ³ Anwɔnnaan'n betee'n m'ɔ ti nun ati, mɔ mala nun a ngɔala man yí yɔ'n, Nyanmian Kpili a yɔ. ɔ man ete sɔ'n dunman nun, Nyanmian sɔanlɔn yí Wa'n m'ɔ kacili yí nwɔn kulo sɔanlan'n ɔ wali wuli ɔ tuli ete'n. Nyanmian a yɔ yí sɔ, ɔ'a man ewue'n m'ɔ di ke sɔanlan wu nun a hun yí Wa Zozi. ⁴ ɔ'a man yé mɔ ye ti man wɔ ete anwɔnnaan nun'n, nan ye ti wɔ Nyanmian Wawe nun'n, ye bɔ bala sese kpa bɔkɔ ke mala'n kele'n.

⁵ Menian mɔ be ti wɔ ete anwɔnnaan nun'n, nin-ge'n mɔ ete anwɔnnaan'n kulo'n yê be kpɔnnde ɔ. Nan bé kɔsɔ mɔ be ti wɔ Wawe nun'n, nin-ge mɔ Wawe'n kulo'n yê be kpɔnnde ɔ. ⁶ Se ye kpɔnnde nin-ge mɔ ete anwɔnnaan'n kulo a, ye 'nyan ewue. Nan se ye kpɔnnde nin-ge mɔ Wawe'n kulo a, ye 'nyan ngɔan non alɔacɔcɔ. ⁷ Afɔ bé mɔ be kpɔnnde nin-ge mɔ ete anwɔnnaan kulo'n, be kpɔ Nyanmian, be nni man yí mala nun asɔ. Be ngɔala man sɔ di bɔbɔ. ⁸ Bé mɔ be ti wɔ ete anwɔnnaan nun'n, be nyɔle'n-mɔ nzɔ man Nyanmian anyun.

⁹ Nan emɔ dɔe, emɔ ti man wɔ ete anwɔnnaan nun, nan emɔ ti wɔ Wawe nun. ɔ sanlɔn ke Nyanmian Wawe'n wɔ emɔ anun. Nan sɔanlan mɔ Kilisi Wawe'n nnɔn man yí nun'n, anun sɔanlan sɔ'n ti man Kilisi dɔe. ¹⁰ Se Kilisi wɔ emɔ anun, ɔ ti ananhɔle ke ete'n dunman nun, anwɔnnaan'n 'wu, nan kɔsɔ, Wawe'n mɔ wɔ emɔ anun'n man emɔ le ngɔan. ɔ sanlɔn ke, Nyanmian anyunnun an, emɔ a kaci seseɔe. ¹¹ Se Nyanmian m'ɔ manlɔn Zozi fi ewue nun tɔngeli'n Wawe'n wɔ emɔ anun an, ɔ 'nanndɔ yí Wawe m'ɔ wɔ emɔ anun nun asɔ, ɔ 'man emɔ anwɔnnaan'n m'ɔ wu'n cɔn ke ɔ manlɔn Kilisi fi ewue nun tɔngeli'n.

12 Yí sɔ ati, anianman-mɔ, ɛɛ anwɔnnaan'n kale fí kón nɔn man yé sɔ nán y'a tanlan y'a yɔ like m'ɔ kulo ɔ. 13 ɔ sanlɔn kɛ, sɛ ɛmɔ tanlan bɛ yɔ like mɔ ɛɛ anwɔnnaan'n kulo a, ɛmɔ 'wu. Nan sɛ ɛmɔ man Wawɛ'n di ninngɛ mɔ ɛɛ anwɔnnaan'n kulo nɔn asɔ kunnunmun an, ɛmɔ 'nyan ngɔan. 14 ɔ sanlɔn kɛ, bɛ kɔalaa mɔ bɛ nanndɪ atɔn'n mɔ Nyanmian Wawɛ'n kele nɔn asɔ'n, bɛ tɪ Nyanmian amma. 15 Nyanmian Wawɛ'n mɔ ɔ'a fa ɔ'a man ɛmɔ'n, ɔ 'man ɛmɔ ngaci man nganga nán esulo a han ɛmɔ kón. Nan Wawɛ sɔ nɔn a man ɛmɔ a kaci Nyanmian amma. Yí yê ɔ man yɛ kɔala yɛ kan kɛ: “Aba!” yí bɔ y'ɔ le kɛ “Mín Sɪ”. 16 Nyanmian Wawɛ'n muonun kan yí yé kunnun ɛɔ kɛ yɛ tɪ Nyanmian amma. 17 Kɛmɔ yɛ tɪ Nyanmian amma'n, ninngɛ mɔ ɔ 'fa sie Kilisi ajâ'n, ɔ 'man yɛ nɔn Kilisi ce yé kɔsɔ yɛ nyan bie. ɔ sanlɔn kɛ sɛ yɛ nɔn yí di ajâ a, yɛ nɔn yí nwun amannɔnhunnun, nán y'a tanlan yí anunminnyanmɔn nɔn anun ɔ.

Anunminnyanmɔn'n m'ɔ lɛ ba'n

18 ɛhɪ, amannɔnhunnun'n mɔ yɛ lɛ nwun yí mɛlɛ ɛhɪ anun'n, mɔn de mɔn di kɛ ɔ nɔn anunminnyanmɔn'n mɔ Nyanmian lɛ ba wula yé'n nze man. 19 ɔ man mân bɔndɔn'n lɛ si abɔtalɛ ɔ nwɔnndɛ cɪan mɔ Nyanmian 'ba man yí mma'n-mɔ fite anunminnyanmɔn nɔn anun'n. 20 ɔ sanlɔn kɛ ninngɛ'n mɔ Nyanmian bɔlɪ'n, yí kɔalaa a yɔ mgban-mgban. Mgban sɔ'n, ɔ fi man bɛ muonun, nan Nyanmian yê ɔ'a yɔ yí sɔ ɔ. Kɔsɔ yí biala, bɛ le anyɔndasɔvɛ. 21 Afɪ, cɪan bie dede Nyanmian 'ba le mân'n fi tunmin'n m'ɔ lɛ sɛcɪ yí nɔn asa nun. ɔ 'man ɔ nyan yí ti maan yí mma'n-mɔ anunminnyanmɔn'n kan yí bie. 22 Nan kɪkaala dɪɛ, yɛ sɪ yí fɔ́ɔn kɛ mân'n kɔalaa

le kpɪnlɪn, ɛsɛ ɔ le fɛ kɛ balasua mɔ ɔ'a fɔ awɔle sɔ ɔ.
²³ Nán kɛ mán nɪn angɔnmɪn ala ɔ, nan yé muonun
 mɔ Nyanmɪan a fa yí Wawɛ nɪn a man yé kɛ acɛdiɛ
 m'ɔ li mɔa'n, yɛ le kpɪnlɪn yé kunnun. Yɛ le nwɔnndɛ
 mɛle mɔ Nyanmɪan 'fa yé yɔ yí mma ɔ de yé ti kpa
 bɔkɔɔ'n. ²⁴ Y'a nyan yé ti lili, nan yí kpa bɔkɔɔ'n tɛ
 wɔ yé nyunnun, ɔ ti anyɪndasɔɛ like. Anyɪndasɔɛ
 like mɔ bɛ nyɪn tua yí'n, ɔ ti man anyɪndasɔɛ like
 kɔn. Like mɔ bɛ nwun yí'n, asɔ ɔ ti anyɪndasɔɛ
 like ɔ? ²⁵ Nan sɛ yɛ le anyɪndasɔɛ wɔ like'n mɔ yɛ
 nnwun man yí nɪn anwɔn an, anɪn yɛ le si abɔtalɛ
 yɛ nwɔnndɛ.

²⁶ Yɛ le man anwɔnsɛle fíí, nan Wawɛ Nwanzan-
 nwanzan'n yê ɔ bɔka yé ɔ. ɔ sanlɪn kɛ, yɛ nzi
 man like m'ɔ fata yé mɔ yɛ bisa wɔ yé asɔnɪn ɛyɔle
 nɪn anɪn ɔ. Nan Wawɛ Nwanzan-nwanzan'n
 muonun yê ɔ yɔ yé ti asɔnɪn yé nɪn ɔ man yé ɔ.
²⁷ Yê Nyanmɪan m'ɔ sɪ yé ahɔnlɪn nɪn anɪn ɛjɔle'n
 kɔlaatin'n, ɔ sɪ like mɔ Wawɛ'n le bisa ɔ. ɔ sanlɪn kɛ
 Wawɛ'n sɛle man menian mɔ bɛ ti Nyanmɪan diɛ'n,
 kɛ Nyanmɪan muonun kulo yí'n.

²⁸ Nan yɛ sɪ kɛ bɛ mɔ Nyanmɪan nyɪhyɛ nɪn anɪn,
 ɔ'a fele bɛ yí nwɔn, mɔ bɛ kulo yí'n, yí kwalaa mɔ
 Nyanmɪan kɔ yɔ'n, ɔ ti kpa man bɛ. ²⁹ ɔ sanlɪn kɛ,
 menian mɔ Nyanmɪan lili mɔa hulolɪ bɛ'n, ɔ lili mɔa
 ɔ yɔli ajɔnlɪn kɛ ɔ 'man bɛ kaci kɛ yí Wa'n. Anɪn
 yí Wa'n kaci bamuan baa anianman dɔɔn afian.
³⁰ Menian mɔ yí ti ɔ yɔli ajɔnlɪn sɔ'n, ɔ'a fele bɛ yí
 nwɔn. Bɛ mɔ ɔ'a fele bɛ yí nwɔn'n, ɔ'a man b'a
 kaci sɛsɛfɔɛ wɔ yí nyunnun. Bɛ mɔ ɔ'a man b'a
 kaci sɛsɛfɔɛ wɔ yí nyunnun'n, ɛsɛ kɔsɔ ɔ'a wula bɛ
 anɪnminnyanmɔn.

Nyanmian ehulo'n ti kpili

³¹ Σε ο τι σο α, ανιν nzu ejole die biekun ye ye 'kan ο? Σε Nyanmian wo ye afan an, nwan ye ο kvala ye like yo ο? ³² Nyanmian a nva man yi muonun yi Wa nin a nyo man abole, nan ο'a yi yi ο'a man wo ye kvalaa ye dunman nun. Ο ko yo se mo ngo fa man ninnge kvala ngo buka yi Wa nin asu ngo man man ye ο? ³³ Menian mo Nyanmian muonun a fele be yi nwon'n, nwan ye ο 'ton be esvan ο? Swanlan fi. Ο sanlin ke Nyanmian nwan be di bi. ³⁴ Anin nwan ye ο 'kan ke be di fu ο? Swanlan fi. Ο sanlin ke Zozi Kilisi a wu. E se ο fi ewue nun ο'a tinngē. Ο ti Nyanmian fama su ο sele man ye. ³⁵ Ehulo mo Kilisi kulo ye'n, nwan swanlan die bobo ye ο kvala ti ye afian ο? Yale anaan, alvabo anaan, ahulowa anaan, ehoe anaan, ehian anaan, like esulo anaan ewue? ³⁶ Ehele Ejole'n le kan ke: *Wo dunman nun ati, cian biala ke ewue tva ye nin anin. Be yo ye ke mmva mo be le ko a hun be ο.* ³⁷ Nan kusv ehika kvalaa anin, Zozi m'ο kulo ye'n dunman nun, ye di kunnunmun m'ο tala sv. ³⁸ Afi min de min di sakpa ke, ehulo'n mo Nyanmian a hulo ye'n, like fi ngvala ndi man ye afian. Nan ewue ο, nan ngvan ο, nan nyanmiansu mmofve'n-mo anaan anwunno eb tunmin ngacile mmiekun-mo ο, nan ene mele nin ο, nan mele'n m'ο le ba a'n kusv ο, ³⁹ nan anwunno eb ninngē'n-mo ο, nan asi ewa die'n-mo ο, nan like fi mo Nyanmian a bo nin ο. Ο sanlin ke, ehulo'n mo Nyanmian a hulo ye wo ye Min Kilisi Zozi dunman nun'n, like fi ngvala ndi man ye afian.

Izalaye ejole'n

¹ Ehika ati, ejole'n mɔ mun 'ba han'n ti ananhɔle, mun nni man ato. Ɔ sanlin ke n di Kilisi die yê Wawe Nwannzan-nwannzan'n man mun nwun yí mún ti anun ke ejole'n ti ananhɔle. ² Ejole sɔ'n y'ɔ le ke cian daa, alɔabɔ kpili kpa non yale kan mún. ³ Ɔ sanlin ke, mún nianman'n-mɔ mɔ mun non bé ye ti anie kɔn'n, bé kpa eyɔle dunman nun, se bɔbɔ Nyanmian bɔ mún sasan mun non Kilisi yé afian ti a, mun kulo. ⁴ Afi be ti yé nan Zvakɔbu mɔ be fele yí Izalaye nun abusɔ menian. Nyanmian Kpili a fa bé a yɔ yí mma, ɔ non bé y'ɔ ti ɔ. Ɔ non bé a hyihye nyihye, ɔ'a man bé mala, ɔ'a hele bé ke be kpín be sú yí'n, ese ɔ'a bɔ bé anɔhɔba. ⁵ Zufu'n-mɔ anan-mɔ: Abalahamɔn non Izaki non Zvakɔbu yê be wɔli bé ɔ. Kilisi m'ɔ kacili yí nwɔn kulo sɔanlan be wɔli yí, m'ɔ ti Nyanmian m'ɔ tala like biala'n, ɔ non bé be ti anie kɔn. Nyila hán Nyanmian cian daa. Amin.

⁶ Nán ke mun kan sɔ mun kele ke ejole'n mɔ Nyanmian hanlin nun a mgbun man sɔ ɔ. Afi Izalaye abusɔ menian'n-mɔ, nán bé kwalaa ye be ti Izalaye amma kpa ɔ. ⁷ Yê yé nan Abalahamɔn abusɔ menian'n-mɔ, nán bé kwalaa yê be ti yí mma kpa ɔ. Ɔ sanlin ke Nyanmian Kpili seli Abalahamɔn ke: *Izaki asɔ yê mún 'sín maan ε di ata ɔ.* ⁸ Yí bu y'ɔ ke nán menian mɔ b'a wɔ bé anwɔnnaan sɔ awɔle'n yê be ti Nyanmian amma ɔ. Nan bé mɔ Nyanmian Kpili anɔhɔba'n m'ɔ bɔli nun anun yê b'a wɔ bé'n, Abalahamɔn abusɔ menian kpa'n-mɔ anin. ⁹ Ɔ sanlin ke Nyanmian Kpili anɔhɔba'n m'ɔ bɔli'n y'ɔ le ke: *Mele ke ehika ju a, mún 'sa mún ba. Mún sa mún ba a, wɔyɔ Sala 'ba wɔ baa belenzua kɔn.*

¹⁰ E'nwun nvadɔhɔn kɔn biekun. Anin yé nan

Izaki non Elebeka le mma mmelenzua nnyuan.

¹¹ Anin bɔbɔ be wɔli man mma sɔ'n-mɔ nán b'a bɔ bala kpa anaan bala ete'n, ese ke ɔ kɔ yɔ nán menian'n-mɔ a nwun ke nán nyɔli'e'n-mɔ anwɔn yê Nyanmian nian fele bé yí nwɔn'n, nan yí muonun y'ɔ fele menian'n-mɔ m'ɔ kulo bé nin ɔ. ¹² Ehika ati, Nyanmian kɔ han kɔ hele Elebeka ke: *Wó mma nnyuan'n, nunhan kaan'n 'ba sie kpain'n.* ¹³ Ehele Ejɔle le kele ke: *M'an hulo Zvakɔbv m'an yaci Ezayu.*

¹⁴ Anin nzu ejɔle die yê ye 'kan ɔ? Asu ye 'kan ke Nyanmian ti man sese ɔ? Cɛɛ! ¹⁵ Ɔ sanlin ke Nyanmian hanlin heleli Moyizi ke: *Svanlan mɔ min kulo ke min nwun yí nwɔn anwunnvoe'n, min 'nwun yí nwɔn anwunnvoe sakpa!* ¹⁶ Nan ehɪ, ɔ fi man svanlan muonun anaan yí tunmin'n, nan ɔ fi Nyanmian muonun m'ɔ nwun svanlan anwɔn anwunnvoe'n. ¹⁷ Ehele Ejɔle nin anun, Nyanmian le kan kele Ezipiti belemgbin'n ke: *Min kulo ke min fa wó min kele min tunmin'n mɔ n ne yí'n min man mân mân'n kwalaa nwun min dunman'n, yí ti yê n ziele wó belemgbin ɔ.* ¹⁸ Yí ti, svanlan mɔ Nyanmian kulo ke ɔ nwun yí nwɔn anwunnvoe'n yê ɔ nwun yí nwɔn anwunnvoe ɔ. Yê svanlan kusu m'ɔ kulo ke ɔ kete yí ahɔnlin'n yê ɔ kete yí ɔ.

Nyanmian sike'n non yí anwunnvoe'n

¹⁹ Nan afi svanlan bie 'ba bisa min ke: “Se ɔ ti sɔ a, anin nzuke ati yê se menian'n-mɔ yɔ ete a, Nyanmian tua bé yí nwɔn kale ɔ? Yê like mɔ Nyanmian kulo ke ɔ yɔ'n, nwan svanlan die yê ɔ kwalaa ɔ totua yí atin ɔ?” ²⁰ O dasannin, e ti wó die se mɔ Nyanmian kan ejɔle a, e kwalaa su yí akpɔlɔwa ɔ? Talie'n mɔ be le afâ b'a nwɔn'n, asu ɔ kwalaa ɔ

se sɔanlan'n mɔ ɔ'a nwon yí'n ke: “Nzuke ati yê a nwon mín sɔa ɔ?” ²¹ Sɔanlan'n m'ɔ nwon ninng'e'n, like biala m'ɔ kulo ke ɔ nwon'n y'ɔ fa afâ'n nwon ɔ. Ɔ kɔala ke ɔ fa afâ kɔnmgba sɔ'n ɔ nwon ninng'e mgbakpa mɔ bé nwon cian ɔ nɔn m'ɔ tɪ asɪ asɪ diɛ.

²² Ehi se Nyanmian kulo ke ɔ yi yí sɪkpe'n kele ɔ man be nwon yí tunmin'n m'ɔ le yí nin an, ye 'kan nzu ejɔle? Afɪ bé mɔ yí sɪkpe nin a hyɪ bé m'ɔ di mɔ be wu'n, ɔ'a si bé nwon abɔtale kpa. ²³ Ɔ'a yɔ yí sɔ kɔsɔ ɔ'a hele yé ke yí anunminnyanmɔn'n tɪ anyanbenwon kpili kpa man yé mɔ ɔ'a nwon yé nwon anwunnvoe'n. Ɔ sanlɪn ke ɔ sesieli yé daba daba ke ye tánlan yí anunminnyanmɔn sɔ nin anun.

²⁴ Ehika ati, ye tɪ menian mɔ Nyanmian a fɛle yé yí nwon ɔ. Nán ke yé Zufu'n-mɔ anun angɔnmɪn ala yê Nyanmian a fɛle yé yí nwon ɔ, nan menian bɔ nga'n-mɔ kɔsɔ wɔ nun bie. ²⁵ Ejɔle sɔ'n yê Nyanmian hanlɪn wɔ kpɔmanfɔe Oze kalata nin anun ɔ. Yí nwan:

*Menian mɔ be tɪ man mín menian'n,
mɪn 'ba fɛle bé mín menian.*

*Mân mɔ m'an ngulo man yí'n,
mɪn 'ba fɛle yí mín ehulo mân.*

²⁶ Yê lika kɔsɔ mɔ be selɪ bé ke:
'Emɔ tɪ man mín menian'n,'
ɛbele menian'n-mɔ, be 'ba fɛle bé
'Tiasɪfɔe Nyanmian amma.'

²⁷ Kpɔmanfɔe Ezayi kɔsɔ le kan Izalayɛ amma'n-mɔ anwon ejɔle ke:

*Se Izalayɛ amma'n-mɔ sɔn dede
be yɔ ke jenvie nin anvan anyvan'n bɔbɔ a,
menian kaan bie sɔa ala yê be 'nyan ngvan ɔ.*

²⁸ Ɔ sanlɪn ke like mɔ Nyanmian Kpili nwan

ɔ 'yɔ yí asɪe nɪn asv'n,
 ɔ 'yɔ yí nde-nde kpa bɔkɔɔ.

²⁹ Eɛe ke Ezayi kɔnmgba'n lili mva hanlɪn yí
 daba'n, yí nwan:

Sɛ Tunminfvɛ Nyanmɪan Kpili
a nyaci man yé bɔsv kaan an,
ahan yé kvalaa yé kɔsv yé bɔsv bɔli ke
Sodɔmɔn amma'n-mɔ,
ahan yé kvalaa ye kacili ke
Gomɔɔ amma'n-mɔ.

³⁰ Anɪn nzuke ejɔle yê ye 'kan ɔ? Mɔ ye 'kan'n y'ɔ le
 ke menian mɔ be ti man Zufɔ, mɔ daba be nzi man
 ke be kpɪn be yɔ sɛsɛ wɔ Nyanmɪan anyunnun'n, bé
 dedi nɪn a man b'a yɔ sɛsɛ wɔ Nyanmɪan anyun-
 nun. ³¹ Nan kɔsv Izalayɛ amma'n-mɔ muonun mɔ
 be le kpɔnnde mala kɔn m'ɔ kvala ke ɔ man be yɔ sɛsɛ
 wɔ Nyanmɪan anyunnun'n, b'a nnyan man mala
 sɔ'n. ³² Anɪn nzuke ati ɔ? ɔ sanlɪn ke be mgbɔnnde
 man ke be nyan dedi nán b'a yɔ sɛsɛ wɔ Nyanmɪan
 anyunnun. Be kulo ke be di junman kpa dede be
 man Nyanmɪan bu bé sɛsɛ. B'a man bé ja a kpula
 ebvɛ'n m'ɔ man menian'n-mɔ fin asɪ'n. ³³ Ebvɛ sɔ'n
 y'ɔ le Zozi. Ehɛle Ejɔle'n kan yí nwɔn ejɔle ke:

Emɔ nían, mɪn fa ebvɛ kɔn
mɪn sɪe Sɪvɪn ebɛɛɛ,
ɔ man svanlan aja kpula.

ɔ ti ebvta m'ɔ man svanlan fin asɪ ɔ.

Nan svanlan m'ɔ kɔ le yí kɔ li'n,
anyunnunguasɪɛ ngan man yí lé.

10

¹ Anianman-mɔ, like mɔ mɪn kpɔnnde seɛ kpa,
 mɔ yí ti mɪn seɛ Nyanmɪan mɪn man Izalayɛ

amma'n-mò'n y'ò le ke Nyanmian mán bé kwalaa be nyán ngvan. ² Mìn di bé nwòn adanzie ke be le anwòndele kpa wò Nyanmian junman nìn elie nìn anun. Nan kùsù anwòndele sò'n, be nzi man yí nwòn ngele. ³ Be nzi man ke Nyanmian kpìn yò maan menian'n-mò yò sese wò yí nyunnun'n. Bé muonun be kpè bé atin be kpòndé sese eyòle'n. ⁴ Nan kùsù Kilisi a a ò'a yò like kwalaa mò Moyizi mala'n kele'n. Ò man bé kwalaa mò be de yí be di'n yò sese wò Nyanmian anyunnun.

⁵ Ehi sese eyòle'n mò mala'n man svanlan yò'n, Moyizi hanlìn yí nwòn ejòle ke: *Svanlan biala m'ò kò lí mala nìn asv'n, ò 'nyan ngvan.* ⁶ Nan ε 'nwun sese eyòle'n mò dedi'n kùsù man svanlan yò wò Nyanmian anyunnun nìn anwòn ejòle di'e'n. Bé nwan: *N'ε kan yí wò wó ti anun ke: "Nwan yê ò 'fù nyanmiansv εlò ò?"* (Yí bυ y'ò le ke: nwan yê ò 'man Kilisi ju asì ò?) ⁷ Eσε n'ε kan ke: *"Nwan yê ò 'ju banza nìn anun εlò ò?"* (Yí bυ y'ò le ke nwan yê ò man Kilisi fi ewue nun tinngε ò?) ⁸ Ehele Ejòle'n nwan nze? Yí nwan: *Ejòle'n wò wó nwòn ebele ala, ò wò wó nvan, εσε ò wò wó ti anun.* Ejòle sò'n y'ò le dedi ejòle'n mò ye kan ye kele menian'n-mò. ⁹ Σε ε kpaci nun ε kan yí menian'n-mò kwalaa anyunnun ke: "Kilisi tí yé Mìn," εσε σε ε de di wó ahònlìn nìn anun ke Nyanmian man ò fi ewue nun ò'a tinngε a, ε 'nyan ngvan. ¹⁰ Ò sanlìn ke σε ε de di wó ahònlìn nìn anun an yê Nyanmian Kpili man ε yò sese ò. Eσε σε ε kan ke Kilisi tí wó Mìn an, Nyanmian 'man ε nyan ngvan. ¹¹ Afì Ehele Ejòle'n nwan: *Svanlan biala m'ò kò le yí kò lí'n, anyunnunguasie ngan man yí lé.* ¹² Ehika ati, mgbaci mgbacie fíí kón nnòn man Zufu'n-mò nòn bé

mə be ti man Zufu nın afian. ጋ sanlın ke bé kwalaa, bé Mın'n ti kuvn. Yí yê ə yila bé kwalaa mə be sun be fele yí nın asu ə. ¹³ Afı Eहेले Ejəle'n nwan: *Svanlan biala m'ə kə sun kə fele yé Mın'n, ə 'nyan ngvan.*

¹⁴ Anın ə 'yə se nán b'a sun b'a fele svanlan'n mə b'a nne man yí b'a nni man'n? Eसे ə 'yə se nán b'a le yí b'a li, mə b'a ngan man yí nwvən ejəle b'a ngele man bé'n? Yê se svanlan a ngan man yí nwvən ejəle a ngele man bé a, ə 'yə se nán b'a ti? ¹⁵ Se b'a nyı man ejəle sə nın anwvən menian an, ə 'yə se nán b'a han? Eहेले Ejəle'n nwan: *E nwun bé mə be kan Ejəlekpa'n ke be le ba a, anın ə yə enyinmın.*

¹⁶ Nan kuvu, bé kwalaa b'a nne man Ejəlekpa'n b'a nni man. Ehika ati yê Ezayi hanlın ke: *Yé Mın, Ejəlekpa'n mə ye bəli ye heleli menian'n-mə'n, nwan y'ə leli lili ə?* ¹⁷ Ehika ati, Nyanmian Anvan Ejəle nın etie y'ə man be nyan dedi ə. Ejəle sə'n kuvu y'ə le Kilisi Anvan Ejəle'n.

¹⁸ Nan mın bisa ke: “Asu b'a ndı man Ejəlekpa sə nın ə?” Be tılı yí kpa! ጋ sanlın ke Eहेले Ejəle'n le kan ke:

Be tılı bé mə be bə Ejəlekpa nın anın

asıe'n lika kvalaatin.

Bé nwan ejəle nın a fa

mân'n lika kvalaatin.

¹⁹ Mın bisa biekun ke: “Asu Izalaye amma'n-mə a ndı man ə?” Be tılı. Afı Moyizı lili mva hanlın ke Nyanmian nwan:

Mân mə emə mmu man bé like fú'n,

mın 'ba man emə fa bé nwvən ekpə.

Bé mə emə bu bé ke be nzi man ngele'n,

mın 'ba man emə anyın bolv bé nwvən.

20 Ezayi kọsọ nyanlın anwõnsele hanlın ke Nyanmian nwan:

*Menian mọ be le mgbõnnde man mın'n,
bẹ yê b'a nwun mın ọ.*

*Bẹ mọ b'a mgbõnnde man like fii mın elọ'n,
bẹ yê m'an yi mın nwõn m'an hele bẹ ọ.*

21 Nan Izalaye amma'n-mọ dıe, e 'nwun bẹ nwõn ejọle m'ọ hanlın'n. Yı nwan:

*Cıan daa mın tetele mın sa nun
mın man mân kòn.*

*Mân sọ'n tı anzõselefve
nõn menian mọ be kpali
mın nwan ejọle nun abv mân.*

11

Nyanmian yacili man Izalaye amaa'n-mọ tọli man

1 Nan afi mun bisa ke: “Asu Nyanmian Kpili a yaci yı menian'n-mọ a tọ ọ?” Cee! Ọ sanlın ke mın bọbọ muonun n dı Izalaye sọanlan. N dı Abalahamõn abusọ sọanlan. N vi Bınnzọamın abusuan nun anun. 2 Menian mọ Nyanmian lili mọa ọ falı bẹ'n, ọ yacılı man bẹ tọli man. Emọ sı ke Eहेle Ejọle nun anun, kpọmanfve Eli le kan Izalaye amma'n-mọ anwõn ejọle ọ kele Nyanmian ke: 3 *Yé Mın, b'a hun wó mgbọmanfve'n-mọ kvalaatin. B'a bubu wó afọle mọcia'n-mọ. Ọ'a ha mın ngvnmın cein. Ese be le kpõnnde mın kvsu be kun mın.* 4 Nan mọ Eli hanlın sọ'n, nzu mmua dıe yê Nyanmian bualı yı ọ? Nyanmian nwan: *M'an kpa mın menian akpu nsu man sie. Bẹ dıe, b'a ngvttv man Baalı anyunnun fii b'a nzv man yı* 5 Enẹ mele ehi anun kọsọ, ke ọ tı yı nın ala anun. Menian kaan'n mọ Nyanmian a nwun bẹ

nwun anwunnvoe ọ'a yi bé'n, be wọ ebele. ⁶ Nán ke junman mọ b'a li ati yê Nyanmian a yi bé ọ. Nan anwunnvoe yê Nyanmian a nwun bé ọ. Se ọ ti man sọ a, ahan be ngan man ke Nyanmian a nwun bé nwun anwunnvoe.

⁷ Nan se ọ ti sọ a, anin nzu ejọle diẹ yê ye 'kan ọ? Like mọ Izalaye menian'n-mọ le kpọnnde'n, b'a nnyan man yí. Nan menian mọ Nyanmian falí bé nín ala yê be nyanlín yí ọ. Bé bu nga'n, be ngwala be ndi man ejọle bu, b'a sọlv. ⁸ Ke Ehele Ejọle'n kele'n, yí nwan:

Nyanmian a man b'a sọlv.

Ọ'a man bé nyin a sin

εεε ọ'a man bé nzo a ti dede

ọ'a ju ene.

⁹ Belemgbin *Davidi kọsọ nwan:

Man bé feti alie fe'n mọ be di'n

káci ngaa, ọ káci dada ọ hyí bé,

ọ mán be tó así nán be pínin bé.

¹⁰ *Man bé nyin'n sín,*

nán b'a nnwun man así,

man bé hólọ sọ cian daa.

Bé mọ be ti man Zufọ nín ati ele'n

¹¹ Nan afi mún bisa ke: “Asọ Zufọ'n-mọ así etọ mọ b'a tọ'n, be 'ka ebele ọ?” Cẹce! Nan bé así etọ'n mọ b'a tọ'n y'ọ man menian bu nga'n-mọ a nyan bé ti ọ. Menian bu nga'n-mọ ati mọ b'a nyan yí'n, ọ man Zufọ'n-mọ a fa bé nwun ekpọ. ¹² Se Zufọ'n-mọ así mọ b'a tọ nín a man mán nín anyan yí nwun, εεε se Zufọ'n-mọ así ebọ nín a man bé mọ be ti man Zufọ nín a nyan bé nwun an, bé ejasue diẹ mọ be 'ba jasọ kpa bọkọ'n, ọ ti man nze munde!

Olivọ baka nín anwun anyinndala'n

13 Nan aƿi sian die, mun kan mun kele emo mo be ti man Zufu'n ke be mo be ti man Zufu'n, be bofoe'n y'o le min. Yi ti ke n gbun n di yi'n, mun di junman'n mo mun di nun anwon fe kpa. 14 Mun de mun di ke junman so'n mo mun di'n, o 'ba wula be mo mun nun be ye ti anie kun nun akpue maan be mmie-mo nyan be ti. 15 Aƿi se be ahanmian esie mo b'a sie be nun a man man'n nun Nyanmian be afian a se a, se Nyanmian sa fa be biekun an, nzu ejole die ye o 'ba o? O 'yo ke menian mo be fi ewue nun b'a tinge! 16 Se be fa *bele nun alimba mma'n mo be ko ti'n be yo fali be tun kpaun be man Nyanmian an, yi bu nga'n kwalaa m'o ka'n kusv ti yi die. E se se be fa baka nun abo ndian'n be man Nyanmian an, yi sa mma'n-mo kusv ti yi die.

17 Izalaye amma'n-mo ti ke *olivv baka mo b'a lua mo b'a kpikpe yi sa mma'n-mo bie b'a gua o. Wo mo e ti man Zufu'n, e ti ke ebolo olivv baka mo b'a kpe yi sa baa'n kun b'a sie mo b'a lua nun asv o. Sian die, olivv baka'n mo b'a lua'n, yi ndian'n-mo cvn nzue be man wo bie. 18 Ehi ka ati, n'e bu wo nwun ke e ti kpa tala olivv baka'n mo b'a lua nun asa mma'n mo b'a kpe b'a gua'n. O yo se mo e kvala ke e tu wo nwun o? Nan wo ye e le ndian nun o, nan ndian'n lili ye o le wo o.

19 Bie sva a, e 'ba han ke: "Nan b'a kpikpe baka nun asa amma so'n-mo maan m'an fa be lika'n." 20 Se e kan so a, o ti foun. O sanln ke dedi'n mo b'a nnyan man yi'n, yi ti ye o man b'a kpikpe be b'a gua o. Wo kusv wo dedi'n mo a nyan yi'n, yi ti y'o man b'a fa wo b'a sie be busv nun o. Nan kusv nian wo nwun kpa, n'e tu wo nwun! Se e nwun Nyanmian an, sulo yi. 21 O sanln ke, se Nyanmian a yaci Zufu'n-mo

muonun mɔ be ti ke olivɔ baka'n mɔ ɔ'a lua nun ɔ'a tu a, nán wó mɔ ε ti ke ebolo olivɔ baka'n yê ɔ ngo yaci man wó ngo tu man ɔ.

²² Ehika ati, nwun yí ke Nyanmian ti kpa εε ɔ yɔ si. Ɔ kpe bé mɔ b'a tɔ asi nun ati seε. Nan wó diε, ɔ'a nwun wó nwɔn anwunnvoe. Nan kusɔ, ɔ fata ke ε nɔn Nyanmian be tanlan kanlanman. Se ɔ'a nyɔ man sɔ a, ɔ 'kpe wó kusɔ ɔ tu ke baka nun asa baa'n. ²³ Yê se Zufu'n-mɔ kusɔ yaci bé anzusele nun an, be sa 'kan bé lika daba'n. Ɔ sanlin ke Nyanmian le tunmin, ɔ kɔala ke ɔ fa bé ɔ sie bé lika daba'n biekun. ²⁴ Wó mɔ ε ti man Zufu'n, ebolo olivɔ baka nun asa baa'n y'ɔ le wó. B'a kpe wó b'a sie olivɔ baka'n mɔ b'a lua nun asa baa nun abɔsɔ. olivɔ baka sɔ'n mɔ b'a lua nun asa mma'n-mɔ y'ɔ le Zufu'n-mɔ. Ehika ati, se be 'fa bé be sie bé bɔsɔ'n biekun an, ɔ nyɔ man si fíi sua.

Izalayε amma'n-mɔ 'ba nyan bé ti

²⁵ Ehɪ, anianman-mɔ, ke ɔ kɔ yɔ nán emɔ a mmu man bé nwɔn bεngelefɔe'n, yí ti, mɪn kulo ke mɪn kan ananhɔle nɔialie nun ejɔle kɔn mɪn kele emɔ. Ejɔle sɔ'n, y'ɔ le ke Izalayε amma'n-mɔ ebue ndi man ejɔle kón. Be ndi man ejɔle dede ɔ 'ju mεε mɔ bé mɔ be ti man Zufu'n kɔalaatin kɔ nyan bé ti'n. ²⁶ Ke Izalayε amma'n-mɔ kɔalaatin 'kpin nyan bé ti nun anin. Ɔ sanlin ke Ehele Ejɔle'n nwan:

*Ngvandefɔe'n fi *Sivn ɔ 'ba a.*

Zvakɔbv abɔsɔ menian'n-mɔ nyɔlie'n

mɔ ɔ nzɔ man Nyanmian anyin'n,

ɔ 'ba nunnun yí kɔalaa abɔsɔ.

²⁷ *Mεε mɔ mɪn 'ba fa bé ete'n-mɔ*

mɪn ce bé'n,

nyihye mɔ mɪn nɔn bé ye 'hyihye nun anin.

28 Ejolekpa'n mɔ Zufu'n-mɔ a nne a nni man'n, se ye le nian yí kpa a, ye nwun yí ke emɔ kpa eyole dunman nun, Nyanmian a kaci bé kpofve. Nan kusɔ se ye le nian menian mɔ Nyanmian a yi bé nin an, anin be ti menian mɔ bé nan-mɔ dunman nun, Nyanmian kulo bé. 29 ɔ sanlin ke Nyanmian die, like m'ɔ kɔ fa kɔ man soanlan'n, anin ɔ'a fa ɔ'a man. Yê menian m'ɔ kɔ fele bé yí nwɔn'n, ɔ ngaci man yí nzin ɔ nzi man bé. 30 Daba, emɔ anyin a nzɔ man Nyanmian. Nan sian die, Nyanmian a nwun emɔ anwɔn anwunnvoe. Afi Zufu'n-mɔ anyin a nzɔ man yí. 31 Kikaala, bé nyin m'ɔ nzɔ man Nyanmian nin a man ɔ'a nwun emɔ anwɔn anwunnvoe. Nan ɔ 'ba nwun bé kusɔ bé nwɔn anwunnvoe. 32 Kikaala bé nyin m'ɔ nzɔ man Nyanmian nin a man menian'n-mɔ kwalaa a yɔ anzɔsele mma, nán ɔ'a nwun bé kwalaa bé nwɔn anwunnvoe.

Nyanmian ti kpili sakpa

33 Nyanmian anyanbenwɔn'n ti kpili o! Yí ngele nɔn yí ninnge'n m'ɔ si nin abɔ hɔli! Nyanmian ajɔnlɔn m'ɔ kɔ fa'n, nwan yê ɔ kwalaa ɔ nwun yí nzin ɔ? Yí atin m'ɔ kɔ kpe'n-mɔ, nwan yê ɔ kwalaa ti yí bu ɔ? 34 Afi Ehele Ejole'n le kan ke:

Nwan yê ɔ si Nyanmian ajɔnlɔn nun ɔ?

Nwan yê ɔ kwalaa ɔ tu yí fɔ ɔ?

35 *Nwan yê ɔ lili mɔa ɔ manlin Nyanmian like nán Nyanmian kusɔ a man yí bie ɔ?*

36 Ninnge kwalaa fi Nyanmian elo, yí yê ɔ man ninnge wɔ mân nin anin ɔ, yí kwalaa ti yí die. Anun-minnyanmɔn hán Nyanmian cian daa! Amin.

12

Emə fá bé nwɔn be bó afɔlie be mán Nyanmian

¹ Ehika ati, anianman-mə, kemə Nyanmian a nwun yé nwɔn anwunnvoe sva'n, min 'sele emə min bɔtu bé ke emə muonun fá bé nwɔn be bó afɔlie be mán Nyanmian kpa bəkəɔ. Afɔlie m'ɔ ti nwannzan-nwannzan m'ɔ sɔ Nyanmian anyin nin anin. Se emə yɔ yí sɔ a, emə asɔnin eyɔle 'yɔ faɪn.

² Emə nán be nian eyuadi nin anun menian'n-mə abalabɔ ete ete'n-mə asu be yɔ bie. Nan emə fá bé nwɔn be mán Nyanmian maan ɔ káci emə ajɔnlɪn'n kpa bəkəɔ. Ebele nin anun yê emə 'ba hɔala be nwun like mə Nyanmian kulo ɔ, like m'ɔ ti kpa, like m'ɔ sɔ yí nyin, mə ese ɔ ti kanlanman kpa.

³ Anwunnvoe kpili'n mə Nyanmian a nwun mín nin ati, min kan min kele emə anun kɔn biala ke n'ɔ bu yí nwɔn kpa sɔnman maan ɔ bu sɔ, nan ɔ yɔ melehvandi, ɔ nían yí dedi'n mə Nyanmian a fa a man yí nin anwɔn ɔ bú amanmuo m'ɔ se fata'n.

⁴ ɔ sanlɪn ke sɔanlan baka'n, akpɔle akpɔle dɔɔn wɔ nun. Nan kɔsɔ, nunhan kɔn biala le yí junman m'ɔ di ɔ. ⁵ Yí kɔnmgba nin ala, kannze ye sɔnlɪn bɔbɔ a, yé kwalaa ye nɔn Kilisi y'a kaci sɔanlan munmuan kɔn. Yé kwalaa kɔsɔ y'a yɔ kɔn ke anwɔnnaan nin akpɔle akpɔle'n-mə. ⁶ Nyanmian a hye yé nun kɔn biala acedie ngacile ngacile. Acedie sɔ'n ti tunmin mə ye fa ye di Nyanmian junman'n. Sɔanlan mə Nyanmian kɔ fa ejɔle kɔ wula yí nɔan ke ɔ hán'n, ɔ nían yí dedi nin anwɔn ɔ hán. ⁷ Sɔanlan mə Nyanmian kɔ man yí esɔe acedie ke ɔ só yí manngɔn'n-mə'n, ɔ só bé. Sɔanlan mə Nyanmian kɔ

man yí like ehele acedie ke o héhele yí manngv'n-mo ninng'e'n, o héhele bé. ⁸ Svanlan mo Nyanmian ko man yí anwvnselē ewowula acedie ke o wówula yí manngv'n-mo anwvnselē'n, o wówula bé. Svanlan mo Nyanmian ko man yí afian esō acedie ke o só yí manngv'n-mo afian'n, o yí yí kunnun kpa o só bé afian. Svanlan mo Nyanmian ko man yí svanlan sv enian acedie ke o nían yí manngv'n-mo asv'n, o tí yí nyin o nían bé sv kpa. Svanlan mo Nyanmian ko man yí eboka acedie ke o boka yalefve'n-mo, o lí fe o boka bé.

Emo húlo bé manngv'n-mo

⁹ Nán be kulo bé manngv'n-mo bé je sv mgban. Emo kpó ete'n. Emo mán ye eyole'n hían bé kpa. ¹⁰ Emo húlo bé nwv'n kpa ke anianman-mo kulo bé nwv'n. Emo nwun emo amanngv'n-mo a, emo anwv'n té bé be bú bé. ¹¹ Nán be yō efvan, nan emo yó juejue. Emo fá anwv'ndele be lí yē Mv'n junman'n. ¹² Emo lí anyindasve'n mo emo le yí nvn anwv'n fe. Amannvnhunlun nvn anvn, emo sí abvtale. Emo mían bé bu kpa be séle. ¹³ Emo boka asv'n nvn anvn anianman'n-mo mo be wō emian nvn anvn'n. Yē menian mo be ko a emo awulo'n, emo só bé nvn kanlanman.

¹⁴ Menian mo be le kele emo ahv'vwa'n, emo séle Nyanmian ke o yéyila bé sv. Nán be bō bé sasan, nan be séle Nyanmian be mán bé. ¹⁵ Bé mo be le di ndutue'n, emo nvn bé lí. Bé mo be le sun'n, emo nvn bé sún. ¹⁶ Emo nvn emo amanngv'n-mo tánlan kanlanman. Nán be tu bé nwv'n, nan be só junman nganngan mo be ko fa be ko man emo nvn anvn. Nán be nian bé nwv'n be bu bé nwv'n ke be sv ngele be tala bé manngv'n-mo.

17 Nán bε fa ετε bε tua ετε'n kale. Nan εmɔ kpónndε atɪn bε yó menian'n-mɔ kwalaa ye. 18 Σε εmɔ kwalaa kε bε sin atɪn ngacile biala asu a, εmɔ sín su bε nun menian'n-mɔ kwalaa bε tánlan wɔ anzɔnunjɔ nun.

19 Anianman ehulo mma, εmɔ muonun nán bε de bé ti alɔman. Nan εmɔ yáci bé εjɔle'n bε mán Nyanmian. ɔ sanlɪn kε b'a hele wɔ Ehele Eɔle nun anun kε Nyanmian nwan: *Mín yê min de εmɔ ati alɔman* ɔ. *Mín yê min 'tua bé nyɔle nun anwɔn kala* ɔ. 20 Σε ε le kan yí biekun kε:

*Se ehɔε le kun swanlan m'ɔ kpɔ wɔ nian an,
man yí like lí.*

*Se nzuhoe le kun yí a,
man yí nzue nɔn.*

*ɔ sanlɪn kε mɔ ε le yɔ yí sɔ'n,
ɔ ti kε sɪn*

yê ε le kpɔnmgbɔ gua yí ti nun asu ɔ.

21 N'ε man ετε nun asa kwalaa wɔ, nan yɔ ye di ετε nun asu kunnunmun.

13

Mgbain'n-mɔ mɔ bε sie mân'n

1 Swanlan biala bébele yí nwɔn asɪ ɔ mán mgbain'n-mɔ mɔ bε sie mân'n. ɔ sanlɪn kε kpain fíi nnɔn man ebele mɔ nán Nyanmian yê ɔ'a sie yí ɔ. Bé mɔ bε ti mân nun asu mgbain'n-mɔ kwalaa, Nyanmian yê ɔ'a sie bé ebele ɔ. 2 Ehika ati, swanlan m'ɔ kɔ jasɔ mân mgbain'n-mɔ akɔmɪn anun'n, anɪn Nyanmian yê swanlan sɔ nun a jasɔ yí kɔmɪn anun ɔ. Yê menian kɔsɔ mɔ bε yɔ ninnge swa-mɔ'n, anɪn bε le hyɔhyɔɪn ndεε ebua bε tɔ bé nwɔn. 3 Menian mɔ bε bɔ bala kpa'n, bε nzulo man mân mgbain'n-mɔ. Nan bé mɔ bε bɔ bala εte'n yê bε sulo

mân mgbain'n-mə ə. Է ngulo man ke ε sulo mân mgbain'n-mə, anın bə bala kpa, nán bé kusə be 'ba yı wó ayε. ⁴ Չ sanlın ke be di Nyanmian junman be buka wó maan ε bə bala kpa. Nan se ε yə ete a, sulo bé. Չ sanlın ke nán mgban ati yê Nyanmian a sie bé ebele ə. Nyanmian a sie bé ebele ke be lé aləman, be túa bé mə be yə ete nın anwən kale. ⁵ Էhıka ati, ə ti kpa ke be bébele bé nwən ası be mán bé mə be sie mân'n. Nán ke esulo mə ye sulo ke be kə tua yé yí nwən kale ti ala ə, nan ə ti like mə yé ajənlın'n man yé ke ye yó ə.

⁶ Էhıka ati kusə yê emə totua ajule nın ə. Չ sanlın ke bé mə yê emə totua ajule'n man bé'n, Nyanmian yê ə'a sie bé ebele ke be tí bé nyın be lí junman sə nın ə. ⁷ Էhıka ati, bé kwalaa mə emə tua bé kale'n, emə túa be mán bé. Ajule mə awaa kə titı kə man emə'n, emə tótua. Svanlan m'ə fata ke emə man yí anyınnzə'n, emə mán yí anyınnzə. Svanlan m'ə di ke emə yı yí ayε'n, emə yí yí ayε.

Emə húlo bé nwən

⁸ Nán be tua svanlan fíı kale, nan emə húlo bé nwən. Չ sanlın ke svanlan m'ə kulo yí manngəv-n-mə'n, anın ə'a li mala nın asə bəkəə. ⁹ Afi mala'n kan ke: *N'ε tvn ajaa, n'ε wua like, n'ε man wó nyın bəlv abie like.* Mala ehı-mə nəv yí bu nga'n, yí bu'n kwalaa wə əjəle kpəle ehı anın: *Kulo wó manngəv ke wó muonun wó nwən.* ¹⁰ Svanlan m'ə kulo svanlan'n, ə nyə man yí manngəv ete. Էhıka ati, svanlan m'ə kulo svanlan'n, anın ə'a li mala nın asə bəkəə.

Kilisi ewale cıan nın a ju

11 Ehiika kwalaa m̄o m'an bubu m'an hele em̄o'n, em̄o lí sv. Afi em̄o si mele'n m̄o ye w̄o nun'n. Yí ti, tem̄on nun a ju m'̄o di ke em̄o fi bé nafele nun anun be tinnḡe ɔ. Ɔ sanlin ke, kikaala die, yé ti ele nun a suan yé nw̄on k̄ok̄o ɔ'a tala mele m̄o ye leli Ej̄olekpa'n ye lili fes̄i'n. 12 Alíe sanlin a hye, alíe'n ka kaan cin. Bé mán ye yáci awosin nun nȳolie ete ete'n-m̄o m̄o ye ȳo'n ye gúa, nán ye fá jawe nun el̄e ninnḡe'n-m̄o m̄o be fa be k̄on'n ye síe yé nw̄on. 13 Be mán ye nánndi f̄óon ke menian m̄o be nanndi jawe nun ɔ. Ninnḡe ke alie m̄o be di maan ɔ f̄u bé eb̄ve sv, nzan ev̄an, ajaa et̄van n̄on mgban mgban eȳole, butule elie n̄on bé nw̄on ek̄p̄o efa, ye yáci ehika-m̄o kwalaa ye gúa. 14 Em̄o ati káci ke Zozi Kilisi m'̄o ti yé M̄in nun a man b'a w̄o em̄o aw̄ole f̄uf̄ole. Ehika ati, nán be yaci bé nw̄on be man ete anw̄onnaan'n ȳo ninnḡe ete ete'n-m̄o m'̄o kulo'n k̄ón.

14

Em̄o nán be kan swanlan anw̄on ej̄ole ete

1 Swanlan m̄o yí dedi'n tinlin man'n, em̄o só yí nun. Ke ɔ kp̄in j̄onlin'n, se ɔ n̄on em̄o die'n ti man k̄on an, nán be kan yí nw̄on ej̄ole ete. 2 Swanlan bie n̄ian an, ɔ kwalaa ninnḡe kwalaa di. Bie k̄usu m̄o yí dedi'n tinlin man'n, nyâ nyâ ala yê ɔ di ɔ. 3 Nunhan m'̄o kwalaa ninnḡe kwalaa di'n, n'̄o bu yí nw̄on ke ɔ ti kpa tala swanlan m'̄o di nyâ nyâ'n. M'̄o di nyâ nyâ'n k̄usu n'̄o kan m'̄o kwalaa ninnḡe kwalaa di nun anw̄on ej̄ole ete. 4 E ti w̄o die se m̄o ε bu abie akua'n ndee ɔ? Se ɔ 'jinlan yí ja nun o, se ɔ 't̄o as̄i o, yí M̄in nun ej̄ole ɔ. Ɔ 'jinlan yí ja nun kpunndiin. Ɔ sanlin ke yé M̄in le tunm̄in ɔ kwalaa ɔ man ɔ jinlan yí ja nun.

⁵ Svanlan'n bie jonlun ke cian'n bie ti kpa tala bie. Bie kusu nian an, cian'n-mo kuala ti kun. Man svanlan kun biala nwun yi wo yi ajonlun nun ke m'o le yo'n ti kpa. ⁶ Svanlan m'o yi cian sie'n, o yi sie o wula ye Min anunminnyanmon. Svanlan kusu m'o di ninngge kwalaa'n, o di o wula ye Min anunminnyanmon. O sanlun ke, se o 'di a, o da ye Min asi. M'o di nyâ nyâ'n kusu, o yo yi so o wula ye Min anunminnyanmon ese o da yi asi. ⁷ Afi ye nun bie fii nni man yi ti anwon. Ye svanlan fii kusu nwu man yi ti anwon ewue. ⁸ Se ye ti asi a, ye ti ye man ye Min. Se ye wu kusu a, ye wu ye man ye Min. O man se ye ti asi o, se ye wu o, ye wo ye Min asa nun. ⁹ O sanlun ke Kilisi a wu a tinngge. O'a kaci anyinwosue mma non ewue mma Amin. ¹⁰ Nan wo, o yo se mo e le bua wo nianman'n ndee o? Nzuke ati ye e bu wo nwun kpa e tala wo nianman nun o? Ye kwalaa ye 'fite Nyanmian anyunnun o bua ye ndee. ¹¹ O sanlun ke Ehele Ejole'n le ke ke ye Min nwan:

N di asi,

menian'n-mo kwalaa 'ba kotv min nyunnun.

Ese biala 'ba wula Nyanmian anunminnyanmon.

¹² O man ye nun kun biala 'ba bu yi junman'n m'o lili nun anwon mgbonndan o keke Nyanmian.

Like m'o man svanlan yo ete'n, emo nan be yo

¹³ Ehika ati, nan be man ye bua ye nwun ndee. Nan ye yo ajonlun ye yaci like mo ye yo a, o kuala ke o man ye nianman nun aja kpula, anaan o to ete nun anun'n. ¹⁴ Min si, ese min de min di wo ye Min Zozi dunman nun ke like mo be di fii ngua man svanlan anwon efan gua. Svanlan m'o de di ke o

gua bé nwɔn efián'n, anɔn ɔ gua bé nwɔn efián man yí ngɔnmɔn.

¹⁵ Sɛ like mɔ ɛ lɛ di'n man alɔabɔ kan wɔ́ nianman an, anɔn ɛ nnanndi man ehulo nun kón. Alɛ dunman nun, n'ɛ man wɔ́ nianman'n mɔ yí ti yê Kilisi wuli'n minlin. ¹⁶ Ehika ati, like m'ɔ ti kpa man ɛmɔ'n, nán bɛ yɔ maan bɛ kan yí nwɔn ejɔlɛ ɛtɛ. ¹⁷ Ɔ sanlin kɛ Nyanmian Belemgbin Mân'n, ɔ ti man alɛ anaan nzan ejɔlɛ. Nan ɔ ti amanmuo sɛsɛ ebue ɔ nɔn alɔacɔci ɔ nɔn fɛ elie mɔ Wawɛ Nwanzan-nwanzan'n man ɔ. ¹⁸ Sɔanlan m'ɔ di Kilisi junman'n sɔa'n, ɔ sɔ Nyanmian anyɔn, ɛsɛ menian'n-mɔ kɔalaa fɔa yí.

¹⁹ Ehika ati, bɛ mán yɛ yɔ́ like mɔ yɛ yɔ a, ɔ man anzɔnunjɔ ba, ɛsɛ yɛ kɔala yɛ fa yɛ wowula yé nwɔn anwɔnsɛlɛ wɔ́ dedi nun anɔn'n. ²⁰ N'ɛ fa alɛ ejɔlɛ ɛ sɛci Nyanmian junman'n. Ɔ ti ananhɔlɛ kɛ like kɔalaa mɔ bɛ di'n ti kpa. Nan kɔsɔ, like mɔ ɛ di a, ɔ kɔala kɛ ɔ man wɔ́ nianman bie tɔ ɛtɛ nun anɔn'n, n'ɛ di. ²¹ M'ɔ ti kpa'n y'ɔ lɛ kɛ nán bɛ di naan, nán bɛ nɔn nzan anaan like biala mɔ ɛ yɔ a, ɔ kɔala kɛ ɔ man wɔ́ nianman bie tɔ ɛtɛ nun anɔn'n, n'ɛ yɔ. ²² Wɔ́ dedi'n mɔ ɛ lɛ yí'n, man ɔ há wɔ́ nɔn Nyanmian bé afián. Nyila hán sɔanlan m'ɔ nzulo man like m'ɔ lɛ yɔ nun anzin'n! ²³ Nan sɔanlan m'ɔ di like a, ɔ sulo yí nzin'n, sɛ ɔ di a, anɔn Nyanmian a bu yí fɔɔ. Ɔ sanlin kɛ anɔn ɔ'a nnyan man dedi. Like biala kɔsɔ mɔ dedi nɔn man nun'n, anɔn ɔ ti ɛtɛ.

15

Bɛ bóka bé mɔ bé dedi'n tinlin man'n

¹ Ehika ati, yé mɔ yé dedi nun a tin'n, bɛ mán yɛ bóka bé mɔ bé dedi'n tinlin man'n. Ɔ nvata man

ke ye tanlan ye yo like ma ye muonun ye kunnun kulo o. ² O di ke ye kpɔndɛ like m'ɔ ti kpa man ye manngɔn'n-mɔ, like ma ye yo a, bɛ kunnun jo yi nwɔn maan bɛ dedi diɛ'n ko yi nyunnun'n. ³ O sanlin ke ma Kilisi wali'n, o'a nyɔ man like ma yi muonun o kulo o. Nan ke Ehele Ejɔle'n le kele'n, yi nwan: *Wɔ nzɔba ma be kpɛli wɔ'n, yi kwalaa gua min su.* ⁴ Yi kwalaa ma b'a hele wo Ehele Ejɔle nin anun'n, be heleli yi daba ke be 'fa be kele ye ngele. Yi diɛ anin ye si abɔtale ye nwun yi ke Ehele Ejɔle'n ciɔi ye lɔa o man ye nyan anyindasɔe.

⁵ Nyanmian m'ɔ wowula sɔanlan anwɔnsɛle o ciɔi yi lɔa, ɛsɛ o man be si abɔtale'n, o man emɔ ajɔnlin yɔ kɔn ke Zozi Kilisi le kpɔndɛ yi'n, ⁶ nan emɔ kwalaa anwan a yo kɔn b'a yi ye Si Nyanmian Kpili m'ɔ ti ye Mun Zozi Kilisi Asɔi nin aye.

Ejɔlekpa'n ti mɔn mɔn'n kwalaa diɛ

⁷ Ehika ati, emɔ sɔ bɛ nwɔn nun kanlanman ke Kilisi sɔli emɔ nun'n. Emɔ yɔ yi sɔ be wɔla Nyanmian anunminnyanmɔn. ⁸ Nan mun kan mun kele emɔ ke, Kilisi kacili Zufɔ'n-mɔ akɔa. O yɔli like'n ma Nyanmian nwan o 'yo man bɛ nan-mɔ'n. O man be nwunlin yi ke Nyanmian ti ananhɔleɔe. ⁹ ɛsɛ Kilisi ɛwale m'ɔ wali'n, o'a man bɛ ma be ti man Zufɔ nin a yi Nyanmian aye, o sanlin ke Nyanmian ti kpa. Ehele Ejɔle'n nwan:

*Ehika ati, min 'kannɔ wɔ
bɛ ma be ti man Zufɔ nin afian.*

Min 'tv ejue min wula wɔ anunminnyanmɔn.

¹⁰ ɛsɛ Ehele Ejɔle'n le kan ke:

Emɔ mɔn nga'n, emɔ nwɔn Nyanmian menian'n-mɔ li fe!

¹¹ ɛsɛ o le kan yi biekan ke:

*Էմօ ման նւն անւն մենիան'ն-մօ կ՞վալատին,
 Էմօ ւալա յէ Մին անւնմիննյանմօն,
 Էմօ մենիան'ն-մօ կ՞վալատին կաննօ յի!*

¹² Էզայի կօսօ Լէ կան կէ:

Բէ 'ba ւօ Իզայի անօսօ սօանլան կօն.

Չ 'ba յասօ յ սիէ մենիան'ն-մօ.

Բէ կ՞վալա Բէ 'ba սոսս Բէ տի Բէ գա յի սօ.

¹³ Նյանմիան մ'օ ման սօանլան նյան անյւնդասօէ'ն, յ ման Էմօ նյան Բէ Էլիէ յ Նօն անօձիւնիէ կրօ Բօկօձ ւօ Դէժի նւն անւն. Էսէ Կաւէ Նաւաննաննաննան'ն տւնմին նւն, Էմօ նյան անյւնդասօէ'ն մօլօսօէ.

Քօլ յոնման'ն

¹⁴ Անիանման-մօ, մին մուօնւն, մւն Դէ մւն Դի կէ Էմօ Դիէ, յէ Էյօլէ այօնլւն ւօ Էմօ նւն կրօ. Էսէ նինգէ մ'օ սէ Բատան, Էմօ սի յի կ՞վալա, Էմօ կ՞վալա Բէ Բա Բէ Բոկա Բոկա Բէ նւն. ¹⁵ Նան կօսօ, մ'ան նյան անօնօսէլէ ւօ Լիկա Դօն մին կալատի նւն անւն մ'ան Էլէ Էմօ ման Էմօ ատի կաձի նինգէ'ն մօ Էմօ սանլւն յի Դաբան. Նյանմիան ա նւն մին նւն անօննօ ¹⁶ յ'ա ման մւն Դի Զօզի Կիլիսի յոնման'ն ւօ Բէ մօ Բէ տի ման Զոֆօ նւն անիան. Մւն Բօ Էյօլէ կրօ'ն մ'օ տի յոնման նաւաննաննաննան'ն մւն կէլէ Բէ մօ Բէ տի ման Զոֆօ'ն ման Բէ կաձի անօլէ մ'օ սօ Նյանմիան անյւն. Անօլէ սօ'ն, Կաւէ Նաւաննաննաննան'ն յ'օ ման յի նւն տի յ.

¹⁷ Կէ Նօն Զօզի Կիլիսի յ'ա յօ կօն. Էհիկա ատի, մւն կ՞վալա մւն Դի Նյանմիան յոնման նւն անօն Բէ.

¹⁸ Չ սանլւն կէ սէ ն նէ Էյօլէ Բիէ մւն կան ան, յոնման'ն մօ Կիլիսի ա նանձի մւն սօ յ'ա Լի ման Բէ մօ Բէ տի ման Զոֆօ նւն ա Բա Բէ նւն Բ'ա ման Նյանմիան'ն, յի նւն Էյօլէ ան յէ մւն 'կան յ. Կիլիսի Լէ յի Նօն Էյօլէ'ն նւն յի սա ատի նյօլէ'ն յէ յ'ա Էյօն

bé ɔ'a man Nyanmian ɔ. ¹⁹ Ɔ'a yɔ asinbenwɔn non atele ninnge tunmin sɔ ɔ non Wawe Nwanzan-nwanzan'n tunmin'n. Ke ɔ kpɔnlin yɔli m'ɔ bɔ yí bɔ Zoluzalemɔn, ɔ sɔn lika kɔalaatin dede ɔ kɔ ju Ilili mân nun mɔ n mɔli Zozi Kilisi Ejɔlekpa'n bɔkɔɔ nun anin. ²⁰ Ɔ cian mín kpa ke lika mɔ menian'n-mɔ tili man Kilisi Ejɔlekpa'n, lika sɔ'n-mɔ ala yê min bɔ min kele menian'n-mɔ ɔ. Yí diɛ anin min nni man mín junman'n lika mɔ sɔanlan bie a li mɔa a bɔ yí bɔ'n. ²¹ N yɔli yí sɔ maan Ehele Ejɔle'n kpɔnlin sɔ ke:
*Bé mɔ be hanlin man yí nwɔn ejɔle
 be heleli man bé'n, be 'ba nwun yí.
 Yê bé mɔ be tili man yí nwɔn ejɔle'n
 be 'ba ti.*

Pɔlv kulo ke ɔ kɔ Lɔmɔn

²² Like m'ɔ jijili mín m'ɔ man m'an nguála man emɔ anwɔn elɔ ba nin anin.

²³ Nan kɔkaala diɛ, m'an yue mân sɔ'n-mɔ anin junman'n di. N valɔ ajɔnlin ke min 'ba nian emɔ abɔsɔ'n, ɔ'a bɔ afɔe kɔ y ɔ nyɛ. ²⁴ Mele mɔ min 'ba hɔ Esɔpanyin'n, min kulo ke min bɔ nun emɔ ebele min nian bé bɔsɔ kɔ yɔ elenyuan kɔn wɔ fe elie nun, nán emɔ a gua mín atin maan m'an hɔ. ²⁵ Nan temɔn ehi anin diɛ, min kɔ Zoluzalemɔn min 'kɔ a li junman min man elɔ anwɔntiɛ mma'n-mɔ. ²⁶ Ɔ sanlin ke Masedɔanin non Akayi mân nin anin asɔnɔn mma'n, b'a fua ke be 'titi esika be bɔka Zoluzalemɔn elɔ anwɔntiɛ mma'n-mɔ mɔ be ti ehianfɔe'n. ²⁷ Masedɔanin non Akayi mân nin anin asɔnɔn mma'n, bé muonun yê be fualɔ ke be 'titi esika be bɔka Zoluzalemɔn elɔ anwɔntiɛ mma'n-mɔ mɔ be ti ehianfɔe nin ɔ. Nan ɔ ti ananhɔle, ɔ di ke be titi esika be bɔka ehianfɔe sɔ'n-mɔ. Ɔ sanlin

ke, bé mǝ be tɪ man Zufu'n, se be nuŋ Zufu'n-mǝ a hye wawe nun ninng'e'n-mǝ a, ɔ di ke bé kusu be buka Zufu'n-mǝ wǝ ninng'e mǝ b'a mian yí nwuŋ nuŋ anuŋ. ²⁸ Se mɪn yue junman sǝ'n di, nán mɪn fa esika'n mɪn man bé a, mɪn 'kǝ Esɪpanyɪn an, mɪn 'bǝ nuŋ emǝ elǝ. ²⁹ Mɪn sɪ ke emǝ anwuŋ elǝ mǝ mɪn 'ba hǝ'n, Kilisi nyila kpa bǝkǝɔ yê mɪn 'fa mɪn kǝ ɔ.

³⁰ Nan kusu anianman-mǝ, mɪn 'sele emǝ ke yé mɪn Zozi Kilisi dunman nuŋ, ɔ nuŋ ehulo'n mǝ Wawe Nwanzan-nwanzan nuŋ a fa a wula yé nuŋ'n dunman nuŋ, emǝ búka mɪn kuŋan nuŋ anuŋ nán be séle Nyanmian be mán mɪn. ³¹ Emǝ séle maan Nyanmian lé mɪn fi bé mǝ be wǝ Zude mân nuŋ mǝ be nne man Nyanmian be nni man nuŋ asa nuŋ. ɔ mán mmuǝ'a'n mǝ mɪn fa mɪn kǝ Zoluzalemuŋ'n, anwuŋtɪe mma'n-mǝ sǝ nuŋ kanlanman. ³² Se emǝ yǝ yí sǝ nán Nyanmian di sǝ ɔ man atɪn an, mɪn 'nyan fe elie mɪn ju emǝ elǝ mɪn de mɪn enwuŋmian kaan. ³³ Nyanmian cíci emǝ alba, ɔ nuŋ emǝ kwalaa tánlan. Amin.

16

Ahn ebisa

¹ Mɪn fa yé nianman bala Febe m'ǝ le ba emǝ anwuŋ elǝ'n, mɪn wula emǝ asa nuŋ. ɔ di junman Sankele asɔnuŋ nuŋ anuŋ. ² Yé Mɪn dunman nuŋ, emǝ sǝ yí nuŋ kanlanman kpa ke ɔ se ke be sǝ Nyanmian menian'n-mǝ nuŋ'n. Se ɔ mian like nwuŋ an, emǝ búka yí maan yí sa hán yí. ɔ sanluŋ ke, ɔ'a tɪ menian dɔuŋ nyanman nuŋ. Mɪn bǝbǝ muonun, ɔ'a tɪ mɪn nyanman nuŋ.

³ Mɪn mannguŋ Pilisili nuŋ Akilasɪ mǝ mɪn nuŋ bé di Zozi Kilisi junman'n, emǝ yǝ bé like be mán

մին. ⁴ Մին dunman nun, ahan be 'man be kun bé be de mίν ti. Nán mίν ngոնմւն yê mւն 'da bé asi յ, nan mâն nւն anւն asոնւն mma'n-mո kւalaa mո be tւ man Zufu'n, bé kոսս be 'da bé asi.

⁵ Asոնւն mma'n-mո mո be yia bé sua nւն anւն'n, Էմո yո bé kոսս bé like be mán mίν.

Mին nianman kpa Eպayinեւ m'ո lili mոա falւ yւ nւոն manւն Kilisi աո Azi mâն nւն anւն'n, Էմո yո yւ like be mán mίν.

⁶ Mali m'ո lili junman dուն manւն Էմո'n, mւն 'bisa yւ ahւն.

⁷ Մին nւոն amma Andoloninkւսւ nոն Zuniasւ mո be տււ mίν nոն bé fiad'i'n, mւն 'bisa bé ahւն. Menian'n-mո bu bé ke Zozi mmոփոե kpa. Էսե be lili mոա mίν nyunnun be falւ bé nւոն be manւն Kilisi.

⁸ Be yո Anpiliatusւ mո yé Mւն dunman nun յ tւ mίν manngոն kpa'n like be mán mίν.

⁹ Mւն 'bisa Ulubւն mո ye nոն yւ di Kilisi junman'n յ nոն mίν manngոն kpa Sitasisւ ahւն.

¹⁰ Aբեւսւ m'ո heleւ ke յ de Kilisi di'n, mւն 'bisa yւ ahւն.

Mւն 'bisa Alitolobulu awulo nւն anւն menian'n-mո ahւն.

¹¹ Elodիոն m'ո tւ mίν abie'n, mւն 'bisa yւ ahւն.

Nasisւ awulo nւն anւն menian'n-mո mո be de yê Mւն be di'n, mւն 'bisa bé ahւն.

¹² Mւն 'bisa Tilifեւն nոն Tilifոզւ mո be di yé Mւն junman nւն ahւն.

Mւն 'bisa m mo Pելւսիւ m'ո lili junman dուն manւն yé Mւն nւն ahւն.

¹³ Mւն 'bisa Lufusi mո yé Mւն a fa a աո yւ di'e'n, յ nոն yւ nin m'ո tւ ke mίν kոսս mւն nin nւն ahւն.

14 Mɪn 'bisa Azɪnkilitɪ nɔn Felegɔn nɔn Elumɛsɪ, nɔn Patolobasɪ, nɔn Elɪmasɪ nɔn anianman'n-mɔ kwalaa mɔ be wɔ bɛ n wɔn elɔ nɪn ahɪn.

15 Mɪn 'bisa Filolɔgɪ nɔn Zuli nɔn Nele nɔn yɪ nianman bala'n nɔn Olɪnpasɪ ɔ nɔn Nyanmɪan menian'n-mɔ kwalaa mɔ be wɔ bɛ n wɔn elɔ nɪn ahɪn.

16 Emɔ yɔ bɛ n wɔn like anianman nun, be tɔ bɛ n wɔn nun.

Zozi Kilisi asɔnɪn mma'n-mɔ kwalaa mɔ be wɔ ewa'n, bɛ nwan be 'yɔ emɔ like.

Kasian afɔtu'n

17 Anianman-mɔ, emɔ nɪan bɛ n wɔn kpa wɔ me-nian mɔ be ngulo man ke be fa atɪn'n mɔ b'a hele emɔ nɪn asɔ, mɔ be le man mgbacɪ mgbacɪɛ ba emɔ afian'n. Emɔ tɪ bɛ n wɔn fi bɛ n wɔn. 18 ɔ sanlɪn ke menian sɔa-mɔ nzɔ man Kilisi m'ɔ tɪ yɛ Mɪn'n. Bɛ muonun bɛ kɔ esɛ'n yɛ be sɔ yɪ ɔ. Bɛ nwan nun tɪ mɪnlɪn mɪnlɪn. Be kan ejɔle be laka menian mɔ be tɪ fɔtɪlɪfɔ'n. 19 Nan emɔ dɪɛ, anyɪnnzɔ mɔ emɔ man yɛ Mɪn'n, menian'n-mɔ kwalaa sɪ. ɔ man mɪn di emɔ anwɔn fɛ kpa. Mɪn kulo ke emɔ nwun ngele be yɔ ye'n be man bɛ n wɔn tɪ fi ete nɪn anwɔn.

20 Nyanmɪan m'ɔ man albacɪɪɛ'n, ɔ ngɔ hyɛ man, ɔ 'ba man emɔ tetia Abɔnsanmɔn sɔ be nunkun yɪ.

Yɛ Mɪn Zozi Kilisi nwɪn emɔ anwɔn anwunnvoe.

21 Timote mɔ mɪn nɔn yɪ di junman'n, ɔ nɔn mɪn nwɔn amma Lusiyusɪ nɔn Zvasɔn, ɔ nɔn Sosipate, bɛ nwan be 'bisa emɔ ahɪn.

22 Mɪn Tɛetiyusɪ mɔ Pɔlv a man m'an hele kalata ehɪ'n, mɪn 'bisa emɔ ahɪn wɔ yɛ Mɪn dunman nun.

23 Mɪn sikefɔɛ Gayiyusɪ mɔ asɔnɪn mma'n-mɔ kwalaa yia yɪ awulo ebele'n nwan ɔ 'bisa emɔ ahɪn.

Elasti mɔ kulo nun asɔ esika'n wɔ yɪ sa nun'n, ɔ non yɛ nianman Kalitusɪ, bɛ nwan bɛ 'bisa emɔ ahun.

[²⁴ Yɛ Mɪn Zozi Kilisi nwún emɔ kwalaa anwɔn anwunnvoe. Amin.]

Ayɛ eyɛ

²⁵ Bɛ mán yɛ yɪ Nyanmian Kpili ayɛ. ɔ sanlɪn kɛ ɔ le tunmin ɔ kwalaa kɛ ɔ man emɔ dedi'n tin, ɔ nanndɪ Ejɔlekpa'n mɔ mun bɔ nun asɔ. Ejɔlekpa sɔ'n tɪ Zozi Kilisi anwɔn ejɔlɛ. Ejɔlekpa nun a man Nyanmian nvialɛ nun nyɪhyɛ m'ɔ fiablɪ sɔ daba'n, ²⁶ ɛnɛ ɔ'a fite kɛ Nyanmian mgbɔmanfɔvɛ'n-mɔ kpɪnlɪn helelɪ yɪ'n, ɔ fi mɔ Edannganman Nyanmian hanlɪn nun anwɔn. ɔ'a fa nvialɛ nun nyɪhyɛ sɔ'n ɔ'a hele menian'n-mɔ kvalaatin maan bɛ de yɪ bɛ di, ɛsɛ bɛ man yɪ anyinnzɔ. ²⁷ Zozi Kilisi dunman nun, anunminnyanmɔn hán Nyanmian angɔnmɪn m'ɔ tɪ Bɛngɛlɛfɔvɛ'n cɪan daa! Amin.

Nyɥhyɛ Fɔfɔlɛ'n
Anyin: Nyɥhyɛ Fɔfɔlɛ'n New Testament

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Agni Sanvi

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2024-02-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

b4bf56fc-6e3d-5a7c-9f55-25d2c3645a88